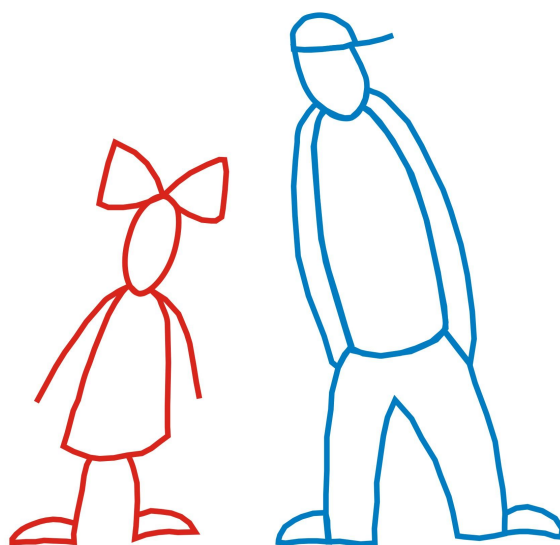

Základní škola a mateřská škola Dambořice

okres Hodonín, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

MÁŠ NA TO!

ZŠ a MŠ DAMBOŘICE

Verze k 31. 8. 2022 zpracována dle RVP ZV

Platnost od: 1. 9. 2022

Čj: ZŠDam 330/2022

Razítko školy:

Podpis ředitelky školy:

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	3
2.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.2 CHARAKTERISTIKA ŠVP	4
2.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE – KLÍČOVÉ KOMPETENCE	5
2.4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	8
3. UČEBNÍ PLÁN	9
ROČNÍKOVÝ UČEBNÍ PLÁN	9
4 UČEBNÍ OSNOVY	12
4.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	12
4.1.1 Český jazyk a literatura	12
4.1.2 Anglický jazyk	18
4.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	21
4.2.1. Matematika	21
4.3 INFORMATIKA	29
4.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT	34
4.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST	40
4.5.1 Dějepis	40
4.5.2 Výchova k občanství	44
4.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA	47
4.6.1 Fyzika	48
4.6.2 Chemie	53
4.6.3 Přírodopis	56
4.6.4 Zeměpis	59
4.7 ČLOVĚK A ZDRAVÍ	63
4.7.1 Výchova ke zdraví	63
4.7.2 Tělesná výchova	65
4.8 UMĚNÍ A KULTURA	69
4.8.1 Hudební výchova	69
4.8.2 Výtvarná výchova	72
4.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	76
4.10. DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY	79
4.10.1 Další cizí jazyk	80
4.10.2 Dramatická výchova	81
4.10.3 Projektování	82
4.10.4 Další volitelné předměty	85
5. NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY	89
5. ŠKOLNÍ PROJEKTY	91
6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	91
6.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ	91
6.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY	91
6.2.1 Evaluace vnější	92
6.2.2 Autoevaluace	92
6.2.3 Plán evaluace učitele	93
6.2.4 Plán autoevaluace učitele	94

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: **Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Základní škola a mateřská škola Dambořice, okres Hodonín, příspěvková organizace**

Motivační název: **Máš na to!**

Předkladatel:

Základní škola a mateřská škola Dambořice, okres Hodonín, příspěvková organizace
Dambořice, Farní 466

Ředitelka: **Mgr. Drahomíra Beková**

Koordinátor ŠVP: **Mgr. Karel Malík**

Tel.: 518 631 130

518 631 341

602 453 686

www.zsdambořice.cz

Zřizovatel: Obec Dambořice

Kontakt: 518 631 325

www.dambořice.cz

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP

2.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Dambořicích je vesnická škola s více jak stoletou tradicí. Je to plně organizovaná základní škola s kapacitou 250 žáků, jejíž hlavní činností je poskytování základního vzdělání dětem, obvykle ve věku od šesti do patnácti let. Dalšími součástmi školy jsou školní družina a školní kuchyň s jídelnou. Od 1. července 2019 je součástí základní školy i škola mateřská.

Škola je umístěna nedaleko centra obce. Výuka probíhá v 9 kmenových třídách a dále v odborných učebnách: počítačové učebně, laboratoři fyziky a chemie, učebně výtvarné výchovy, keramické dílně, dílně na pracovní činnosti, cvičné školní kuchyni a multimediální učebně s interaktivní tabulí. Pro samostatné studium je žákům k dispozici knihovna s přístupem na internet a multifunkčním zařízením pro zpracování úkolů. Součástí školy je prostorná tělocvična s moderním vybavením pro kolektivní sporty a gymnastiku. Vedle školy je sportovní areál, který též využívají žáci školy, v zimě je přestavěn na umělé kluziště. Škola má bezbariérový přístup a disponuje výtahem a schodištní plošinou pro tělesně handicapované osoby.

Škola je vybavena počítačovou učebnou s připojením k internetu. Pracovníci školy mohou využívat k výuce další stolní počítače, notebooky, chromebooky, iPady, dataprojektory, tiskovou a reprodukční techniku. Počítačová síť umožňuje v prostorách školy bezdrátové i pevné připojení k internetu.

Pedagogický sbor školy tvoří vedení školy – ředitelka a její zástupkyně, vyučující pro 1. a 2. stupeň, vychovatelky školní družiny a asistentky pedagoga.

Ve škole je zřízena Školská rada. Při organizování školních a mimoškolních akcí se školou spolupracují organizace zřízené v obci Dambořice. Základní škola organizuje třídní schůzky, dny otevřených dveří, kulturní vystoupení a sportovní akce. Mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří individuální konzultace. Vedení školy, výchovná poradkyně a koordinátor prevence jsou součástí Školního poradenského pracoviště, úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Hodoníně, v Hustopečích a v Brně, se školskou komisí obce Dambořice, s odborem sociálních věcí v Kyjově a s Policií České republiky. Se zřizovatelem udržuje vedení školy pravidelné kontakty. Vzájemnou informovanost všech výše uvedených subjektů pomáhají udržovat i některá místní média, Zpravodaj obce Dambořice, deník Slovácko, obecní televizní infokanal a webové stránky školy.

2.2 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Motivační název **MÁŠ NA TO!** je tvořen počátečními písmeny pojmů, které vystihují priority školy v celém období základního vzdělávání žáka a charakterizují naši školu.

Směřování školy je formulováno v její vizi:

"Naše škola umožní všem žákům rozvíjet vlastní potenciál, budeme podporovat jejich sebedůvěru a motivovat je do dalšího vzdělávání a života. Naše škola se stane místem, kde se rodiče a ostatní členové komunity budou moci zapojit do vzdělávacích programů a dalších aktivit vedoucích k rozvoji jejich dětí."

Škola je otevřená všem žákům, dětem se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním, žákům talentovaným i žákům jiných národností. Asistent pedagoga ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s výchovným poradcem zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v běžných třídách. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka vytváří a realizují individuální vzdělávací plán. Jeho struktura vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. Při vzdělávání žáka se specifickými poruchami učení používáme metody a postupy speciální pedagogiky. Řídíme se doporučením pedagogicko - psychologické poradny, se kterou velmi úzce spolupracujeme. Vytváříme podnětné a vstřícné prostředí, používáme různé speciální didaktické pomůcky, pracovní sešity a alternativní učebnice a další kompenzační pomůcky dle doporučení odborných pracovišť.

Škola umožňuje vyhledávat a rozvíjet talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje individuální vzdělávací plán se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky. V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí jeho schopnosti, dovednosti a nadání.

Školní družina

Školní družina má funkci výchovně vzdělávací, relaxační, regenerační, kompenzační a sociální, usiluje o výchovu všestranně harmonicky rozvinutého člověka. Formou cílené motivace a nabídkou alternativních aktivit v širším časovém úseku se snaží nenásilnou formou zapojit děti do všech nabízených činností. Vyšším posláním je vytváření návyků na účelné trávení volného času.

Činnosti jsou členěny na odpočinkové, rekreační a zájmové. Nelze mezi nimi vést obsahově přesnou hranici, jsou sdružovány do bloků.

Součástí programu školní družiny je i příprava na vyučování, uskutečňovaná většinou formou didaktických her a práce s encyklopediemi, časopisy, výukovými programy na počítačích nebo začleněním do jiných zájmových činností. Zájmové vzdělávání je založeno na přímých zážitcích z činnosti, vycházející částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a sdílet se s ostatními.

Program je naplňován formou pravidelné činnosti (individuální, týmová práce a práce ve skupinách), nabídkou odpočinkových i spontánních aktivit. Program školní družiny reflektuje vzdělávací obory základní školy zejména oblast Člověk a jeho svět. Je uplatňován integrovaný přístup plánování činností, náměty jsou sdružovány do tematických bloků.

2.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE – KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení

Žák	Učitel
• vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	• umožňuje Žákům osvojit si strategie učení a motivuje je pro celoživotní učení • podněcuje Žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování

Kompetence k řešení problémů

Žák	Učitel
• vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, • rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností, • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	• podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák	Učitel
• formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	• vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák	Učitel
účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	připravuje žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti vytváří u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací rozdívá vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě učí žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

Kompetence občanské

Žák	Učitel
respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učí je žít společně s ostatními lidmi pomáhá žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci vytváří u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací rozdívá vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě učí žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

Kompetence pracovní

Žák	Učitel
• používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky• přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot• využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření• orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení	• pomáhá Žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Kompetence digitální

Žák	Učitel
• ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít• získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu• vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků• využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce• chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání• předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	• pomáhá Žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

2.4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezové téma	Tematický okruh	Začleněno v ročníku	Předmět
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Rozvoj schopností poznávání	1.-9.	VkO
	Sebezpoznání a sebepojetí	1.- 9.	VkO
	Seberegulace a sebeorganizace	1.- 9.	VkO
	Psychohygiena	1.- 9.	VkO, VkZ
	Kreativita	1.- 9.	Vv, Hv, Časp
	Poznávání lidí	1.- 9.	VkO
	Mezilidské vztahy	1.- 9.	VkO
	Komunikace	1.- 9.	Čj, Aj
	Kooperace a kompetice	1.- 9.	Časp
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	1.- 9.	VkO, Časp
	Hodnoty, postoje, praktická etika	1.- 9.	VkO
	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Občanská společnost a škola	2.,6.
Občan, občanská společnost a stát		3.,9.	Čajs, Čj, Proj, Ze, VkO
Formy participace občanů v politickém životě		4.,8.	Čajs, VkO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu vládnutí, rozhodování		4.,5.,9.	Čajs, Proj, Čj, Ze, VkO, D
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	Evropa a svět nás zajímá	3.,5., 7	Čajs, Proj, Ze
	Objevujeme Evropu a svět	5.,7.	Čajs, Proj, Ze
	Jsme Evropané	5.,7.	Čajs, Proj, Ze, VkO
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	Kulturní diference	9.	Ze, VkO, D
	Lidské vztahy	1.- 9.	VkO, VkZ
	Etnický původ	3., 4.,5., 9.	Čajs, Ze
	Podpora multikulturality	3.,4.,5.,6.-9..	Čajs, Aj, Ze
	Princip sociálního smíru a solidarity	4.,5.,9.	Čajs, Proj, VkO, D
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Ekosystémy	3.,4., 6., 9.	Čajs, Proj, Př, Ze
	Základní podmínky života	1.-5.,6.,7.	Čajs, Proj, Př
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	3.,4.,5.,8.,9.	Čajs, Proj, Che, Př
	Vztah člověka k prostředí	1.-5.,6.	Čajs, Proj, VkZ, Př
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení	4.,5., 6.-9.	Čj, Proj, Aj
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	4.,5.,6.-9.	Čj, Proj
	Stavba mediálních sdělení	6.-9.	Čj,

	Vnímání autora mediálních sdělení	7.	VkO
	Fungování a vliv médií ve společnosti	4., 5.	Proj, VkO
	Tvorba mediálního sdělení	8.,9.	Čj
	Práce v realizačním týmu	1-9.	Čj

Většina průřezových témat je probírána ve všech předmětech dle potřeby výuky. V přehledu je uveden předmět, ve kterém je dané průřezové téma nejvíce rozvíjeno

3 UČEBNÍ PLÁN

ROČNÍKOVÝ UČEBNÍ PLÁN

1.STUPEŇ							
Vzdělávací oblasti (obory)	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						42+5	42
Český jazyk a literatura	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	33+5	
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	9
Matematika a její aplikace						20+5	20
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5	
Informatika						2	2
Informatika	0	0	0	1	1	2	
Člověk a jeho svět						11+2	11
Člověk a jeho svět	2	3	2	2+1	2+1	11+2	
Člověk a zdraví						10	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Umění a kultura						12	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0
Člověk a svět práce						5	5
Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	0
Doplňující vzdělávací obory						0+4	0
Dramatická výchova			0	0	0	0	0
Projektování	0	0+1	0+1	0+1	0+1	0+4	0
Celkem základní dotace	18	19	21	22	22	102	102
Celkem disponibilní dotace	2	3	3	4	4	16	16
Celkem v ročníku	20	22	24	26	26	118	118

2. STUPEŇ						
Vzdělávací oblasti (obory)	6	7	8	9	SVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					27+3	27
Český jazyk a literatura	4+1	4+1	3+1	4	15+3	15
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
Matematika a její aplikace					15+3	15
Matematika	4	4	4+1	3+2	15+3	0
Informační a komunikační technologie					4	4
Informační a komunikační technologie	1	1	1	1	4	0
Člověk a společnost					10	10
Dějepis	2	2	1	2	7	0
Výchova k občanství	1	1	0	1	3	0
Člověk a příroda					20+7	20
Fyzika	1+1	2	2	1	6+1	0
Chemie			2	1+1	3+1	0
Přírodopis	2	1+1	1+1	1+1	5+3	0
Zeměpis	2	1+1	1+1	2	6+2	0
Člověk a zdraví					10+1	10
Výchova ke zdraví	0	0+1	1	1	2+1	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Umění a kultura					9	9
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	0.
Člověk a svět práce					3	3
Člověk a svět práce	1	1	1	0	3	0
Doplňující vzdělávací obory					6+4	0
Další cizí jazyk	0	2	2	2	6+0	
Dramatická výchova	0	0	0	0	0	
Projektování	0	0	0	0	0	
Další volitelné předměty	0+2	0	0+1	0+1	0+4	
Celkem základní dotace	26	26	26	26	104	104
Celkem disponibilní dotace	4	4	5	5	18	18
Celkem v ročníku	30	30	31	31	122	122

4 UČEBNÍ OSNOVY

4.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech Český jazyk a literatura, anglický jazyk, volitelných předmětech německý jazyk, literárně-jazykovědné praktikum, cvičení k přijímacím zkouškám z českého jazyka, dramatická výchova a tvorba školního časopisu. Společným cílem je vybavit žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Jazykové vzdělávání chápeme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení, jako prostředek ke sdělování myšlenek a pocitů.

4.1.1 Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty významné postavení. Dovednosti, které si žáci během této výuky osvojují, umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vyučujeme od 1. do 9. ročníku. Časové dotace se v jednotlivých ročnících liší.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy: jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu. V 1. a 2. třídě je dále vyčleněno psaní.

Stěžejním úkolem pro žáky 1. stupně je naučit se číst a psát, zvládnout základy mluvnice a pravopisu a tyto znalosti soustavně a důkladně upevňovat. Výuka je realizována v kmenových učebnách, někdy v učebně informatiky.

Na 2. stupni je kladen důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci, čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a rozvoj schopnosti umět se učit.

Hlavní formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme i krátkodobé či dlouhodobé projekty. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu budou návštěvy knihovny, divadelních a filmových představení, práce s knihou a vyhledávání informací a textů prostřednictvím internetu. Při výuce volíme především metody, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, aktivitu a tvořivost, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů a jejich aplikaci v praxi.

Na druhém stupni si mohou žáci vybrat k doplnění znalostí volitelný předmět literárně-jazykovědné praktikum, cvičení k přijímacím zkouškám z českého jazyka, dramatická výchova a tvorba školního časopisu.

Digitální kompetence ČJ a literatura– 1. stupeň

- Žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním a návyky spojené s používáním digitálních technologií
- využívá digitální technologie pro získání základních informací
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty v elektronické podobě
- dokáže vyhledávat základní informace v doporučených digitálních zdrojích
- porovnává informace z různých zdrojů
- využívá vybrané formy elektronické komunikace
- respektuje pravidla bezpečného chování v elektronické komunikaci

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	4+1	4+1	3+1	4
Povinnost	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

I. STUPEŇ – 1. období

Komunikační a slohová výchova	
výstupy	učivo
● Žák plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, ● respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, ● v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči, ● volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích, ● na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev, ● zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, ● kontroluje vlastní písemný projev, píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, ● seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh, ● před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví pracovní místo, dodrží vymezený čas určený pro práci, po skončení práce samostatně provede relaxační cviky ● pracuje s textem v textovém editoru Minimální doporučená úroveň: ● čte s porozuměním jednoduché texty, ● rozumí pokynům přiměřené složitosti, ● zvládá základní hygienické návyky spojené se čtením a psaním, ● převádí slova z mluvené do psané podoby, ● dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost, ● opisuje a přepisuje krátké věty.	● Praktické čtení ● Naslouchání ● Mluvený projev ● Písemný projev ● Hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi ● Technika psaní na klávesnici a dotykovém zařízení ● Práce v textovém editoru, úprava textu v textovém editoru
Jazyková výchova	
výstupy	učivo
● Žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, ● člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, ● vyhledá v textu slova příbuzná, porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost, ● rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves, ● spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy, ● rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky, ● odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování,	● Zvuková stránka jazyka ● Slovní zásoba ● Tvarosloví ● Skladba ● Pravopis

Minimální doporučená úroveň: rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy, rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky, tvoří slabiky, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky, píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	
Literární výchova	
výstupy	učivo
Žák čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, vyjadřuje své pocity z přečteného textu, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností, Minimální doporučená úroveň: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně, reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy

I. STUPEŇ – 2. období

Komunikační a slohová výchova	
výstupy	učivo
Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení, reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a pamatuje si z něj podstatná fakta, vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku, rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě, volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru, rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti, přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu, vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích, porovná informace ze dvou zdrojů, rozliší podstatné a nepodstatné informace v textu zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji Minimální doporučená úroveň: vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování v mluveném projevu zvolí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči popíše jednoduché předměty, činnosti a děje píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ovládá písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně	Praktické čtení Naslouchání Mluvený projev Písemný projev Čtení - věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů Mluvený projev, pravidla bezpečnosti elektronické komunikace Žánry písemného projevu - e-mail, elektronický formulář

Jazyková výchova	
výstupy	učivo
● porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, ● rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku, ● určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ● vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ● odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů, ● píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, ● zvládá základní příklady syntaktického pravopisu Minimální doporučená úroveň: ● <i>pozná podstatná jména a slovesa</i> ● <i>dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i> ● <i>rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</i>	● Zvuková stránka jazyka ● Slovní zásoba a tvoření slov ● Tvarosloví ● Skladba ● Pravopis
Literární výchova	
výstupy	učivo
● Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, volně reprodukuje text podle svých schopností, ● tvoří vlastní literární text na dané téma, ● rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, ● při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy Minimální doporučená úroveň: ● <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> ● <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle zadaných otázek</i> ● <i>čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</i> ● <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> ● <i>rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</i>	● Zážitkové čtení a naslouchání ● Tvořivé činnosti s literárním textem ● Základní literární pojmy

II. STUPEŇ

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

6. - 9. ročník

Digitální kompetence

- Žák vyhledává informace v různých digitálních zdrojích, elektronických verzích jazykových příruček
- ve slohové a komunikační výchově píše a dokáže vytvořit digitální obsah v některém textovém editoru, vytvořit dokument, prezentaci
- umí psát e-maily pro soukromé i oficiální účely, osvojí si komunikační postupy a zásady, dokáže využít digitální šablony pro tiskopisy, smlouvy, žádosti apod.
- informace o četbě může zakládat do on-line čtenářského deníku
- při vlastní tvořivé práci s textem dokáže vytvořit odkaz na zdroje informací, citovat v souladu s citační normou, včetně obrázků, dodržovat autorská práva
- při skupinových aktivitách a projektech dokáže pracovat ve sdílených složkách se sdílenými studijními materiály, získané informace umí uložit pro další využití

Digitální kompetence - minimální výstupy

- Žák vyhledává informace v různých digitálních zdrojích, elektronických verzích jazykových příruček
- umí psát e-maily, dokáže využít digitální šablony pro tiskopisy
- při skupinových aktivitách a projektech dokáže pracovat ve sdílených složkách se sdílenými studijními materiály, získané informace umí uložit pro další využití

Komunikační a slohová výchova	
výstupy	učivo
• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji• rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru• rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru• v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči• zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu• využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• slohové postupy, funkční styly• vypravování• popis, charakteristika, životopis• výklad, výtah• úvaha• diskuse, proslov• publicistické útvary• mluvní cvičení• vlastní tvořivé psaní
Minimální doporučená úroveň: • čte plynule s porozuměním• reprodukuje text• komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk• píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost• popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup• vypráví podle předem připravené osnovy	

• s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	
Jazyková výchova	
výstupy	učivo
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh • samostatně pracuje s Pravidly Českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Minimální doporučená úroveň: • orientuje se v Pravidlech Českého pravopisu • pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; • pozná osobní zájmena; časuje slovesa • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • rozezná větu jednoduchou od souvětí • správně píše slova s předponami a předložkami • ovládá pravopis vyjmenovaných slov • zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	• obecné poučení o jazyce, skupiny jazyků, shody a rozdíly. • základy vývoje českého jazyka. • zvuková stránka jazyka • slovní zásoba, tvoření slov, význam slova • tvarosloví • pravopis a výslovnost • skladba
Literární výchova	
výstupy	učivo
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích Minimální doporučená úroveň: • orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku • ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení • rozezná základní literární druhy a žánry • dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury • má pozitivní vztah k literatuře	• umělecká literatura, próza, poezie, drama • odborná literatura a literatura faktu • publicistické texty • literární teorie, struktura a jazyk literárního díla • literární žánry • literární směry, jejich významní čeští a světoví představitelé • výchova divadelního a filmového diváka

4.1.2 Anglický jazyk

Cílem výuky na 1. stupni je vypěstovat kladný a aktivní vztah žáků ke komunikaci v anglickém jazyce a neodradit jejich přirozený zájem a zvědavost. V dalších ročních roztvíjíme komunikační dovednosti, porozumění mluvenému slovu, zvládnutí gramatiky potřebné ke každodenní komunikaci.

Žáci pracují s obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. Pomocí zvukových nahrávek imitují správnou výslovnost, učí se říkanky, písně, konverzaci. Seznamují se s životem a zvyky dětí v anglicky mluvících zemích.

Na druhém stupni se podporuje zájem o studium cizího jazyka, žáci si osvojují potřebné jazykové znalosti a dovednosti k aktivnímu využití v komunikaci. Získávají schopnost číst s porozuměním texty v angličtině, přiměřeně na ně reagovat. Poznávají kulturu anglicky mluvících zemí, vyhledávají o nich informace, chápou význam nutnosti učit se cizímu jazyku pro svůj život osobní i profesní. Současné se učí toleranci ke kulturním hodnotám jiných národů.

Digitální kompetence anglický jazyk - 1. stupeň

- Žák dokáže napsat jednoduché texty v elektronické podobě, vyplnit osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	0	0	3	3	3	3	3	3	3
Povinnost	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

I. STUPEŇ - 1. období

Řečové dovednosti	
výstupy	učivo
• Žák vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby,• rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje• rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova• pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění• používá abecední slovník učebnice Minimální doporučená úroveň: - Žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	• pravidla komunikace v běžných každodenních situacích• slovní zásoba• základní gramatické struktury a typy vět

I. STUPEŇ - 2. období

Receptivní řečové dovednosti	
výstupy	učivo
● Žák rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům ● rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci ● čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu ● vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku ● používá dvojjazyčný slovník	● pravidla komunikace v běžných každodenních situacích ● jednoduchá sdělení ● slovní zásoba ● základní gramatické struktury a typy vět ● základy lexikálního principu pravopisu slov
Produktivní řečové dovednosti	
● Žák sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení vyplní své základní údaje do formulářů ● reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace ● obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu ● konverzace, obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	
Interaktivní řečové dovednosti	
● Žák se aktivně zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci Minimální doporučená úroveň: POSLECH S POROZUMĚNÍM - Žák rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně -setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování MLUVENÍ - Žák pozdraví a poděkuje - sdělí své jméno a věk - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - Žák rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ - Žák je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka.	

II. STUPEŇ

ANGLICKÝ JAZYK 6.-9. ROČNÍK

Digitální kompetence Anglický jazyk - 2. stupeň

- žák vyhledává požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů
- reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě

Digitální kompetence pro Aj - minimální výstupy - 2. stupeň

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby, v tištěné podobě, za použití klávesnice pro daný jazyk i v elektronické podobě

Poslech s porozuměním	
výstupy	učivo
Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• poslechové texty, konverzace obsahující známou i nově probíranou slovní zásobu odpovídající úrovni vztahující se k tematickým okruhům • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
Mluvení	
• Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace	

Čtení s porozuměním
• Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu
Psaní
• Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení • vyžádá písemně jednoduchou informaci týkající se známých témat a poděkuje za ní Minimální doporučená úroveň: POSLECH S POROZUMĚNÍM   - Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby MLUVENÍ   - Žák dokáže odpovědět na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby ČTENÍ S POROZUMĚNÍM   - Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ   - Žák reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

4.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

4.2.1. Matematika

Předmět Matematika je vyučován od prvního do devátého ročníku. Časová dotace předmětu na prvním i druhém stupni je 4-5 hodiny týdně. Výuka je realizována v domovských učebnách. V rámci celé školní docházky využíváme učebnu informatiky a mnohá cvičení probíhají i v přírodě.

Výchovnou a vzdělávací strategií pro rozvoj klíčových kompetencí žáků je především rozvíjení vědomostí a dovedností potřebných v praktickém životě, analyticko-syntetického myšlení, logiky, tvořivosti a schopnosti řešit problém, včetně rozvoje prostorové představivosti a základů rýsování.

Ve vyučovacím procesu využíváme skupinové a projektové formy i práci frontální.

Předmět je členěn na práci s číslem a početní operace (první stupeň.), práci s číslem a proměnnou (druhý stupeň), dále geometrii v rovině a prostoru, závislosti, vztahy a práci s daty, nestandardní aplikační úlohy a řešení problémových úloh.

Soustavně zařazujeme činnosti, při kterých žáci aplikují matematické dovednosti při řešení životních situací. Nabídkou pro talentované žáky jsou aktivity (zájmové kroužky, semináře), ve kterých se žáci zabývají nadstandardními úlohami, přípravou na matematické soutěže a v 9. ročníku i na přijímací zkoušky.

Předmět matematika je úzce spjat s některými předměty (Fy, Che) a průřezovými tématy a tvoří významný výpočetní aplikační nástroj pro jejich hlubší poznání.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	4+1	3+2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

Digitální kompetence M - 1. stupeň

- Žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním a návyky spojené s používáním digitálních technologií
- učí se rozlišovat obrázkové symboly a rozumí jejich významu
- učí se posoudit úplnost dat s ohledem na řešený problém
- dokáže dohledat chybějící informace v doporučených online zdrojích, ověří informace z více zdrojů
- dokáže používat kalkulačtor

Digitální kompetence M - minimální výstupy

- Žák vyhledá a roztřídí jednoduchá data
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce i za pomoci digitálních technologií
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy s využitím digitálních technologií

Digitální kompetence M - 2. stupeň:

- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií pomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

I. STUPEŇ – 1. období

Číslo a početní operace	
výstupy	učivo
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Minimální doporučená úroveň: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	čtení a zápis čísel v oboru 0-1000 vztahy větší, menší, rovno orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování stovek, desítek a jednotek sčítání a odčítání v oboru 0-1000 násobení a dělení v oboru malé násobilky slovní úlohy s užitím osvojených početních operací
Závislosti , vztahy a práce s daty	
žák se orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, popisuje jednoduché závislosti z praktického života, doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. Minimální doporučená úroveň: modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	určování času , převádění jednotek času symboly, matematické značky a zápisy
Geometrie v rovině a v prostoru	
žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci, porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. Minimální doporučená úroveň: pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují používá pravítko	orientace a čtení matematických zápisů pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose bod , přímka, polopřímka, úsečka

I. STUPEŇ – 2. období

Číslo a početní operace	
výstupy	učivo
Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel, zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel, řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Minimální doporučená úroveň: čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojčíselná čísla zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy rozeznává sudá a lichá čísla používá kalkulaátor	Obor přirozených čísel Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa Násobilka (malá a velká) Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné algoritmy početních operací
Závislosti , vztahy a práce s daty	
Žák vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy doplňuje chybějící údaje v tabulce uspořádá vhodně data do tabulky, data dokáže dále využívat dokáže se orientovat v grafickém záznamu informací za pomoci digitálních technologií Minimální doporučená úroveň: vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu orientuje se a čte v jednoduché tabulce určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky práce s daty v elektronické podobě základy práce s daty v tabulkovém procesoru třídění vyhledaných dat podle zadaných kritérií
Geometrie v rovině a v prostoru	
Žák rýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, sestrojí rovnoběžky a kolmice. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu Minimální doporučená úroveň: znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary měří a porovnává délku úsečky vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná základní tělesa	základní útvary v rovině (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník) základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) délka úsečky; jednotky délky a jejich převody obvod a obsah obrazce (čtverec, obdélník) vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary

Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky posoudí možnost využití digitálních technologií při řešení úloh a problémů Minimální doporučená úroveň: řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	slovní úlohy magické čtverce prostorová představivost práce s doporučenými digitálními zdroji práce s digitálními zdroji číselné a obrázkové řady

II. STUPEŇ

MATEMATIKA 6.-9. ROČNÍK

Číslo a proměnná	
výstupy	učivo
žák provádí početní operace v oboru celých čísel seznamuje se a zdokonaluje s početními operacemi desetinných čísel a zlomků modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek část (poměr, zlomek, procenta) řeší aplikační úlohy na procenta řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů se seznámí s pojmem proměnná a jejím využitím (vzorce) chápe pojem rovnost a nerovnost provádí početní operace v oboru celých čísel; využívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátoru seznamuje se a zdokonaluje s početními operacemi desetinných čísel a zlomků modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek část (poměr, zlomek,) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá, odčítá a násobí mnohočleny provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Desetinná čísla početní operace, zaokrouhlování, zobrazení na číselné osce převádění jednotek Dělitelnost násobek, dělitel, znaky dělitelnosti, prvočíslo, číslo složené Zlomky úpravy zlomků, početní operace Poměr a úměra úprava poměru, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka, měřítko mapy a plánu Procenta procento, promile Výrazy seznámení s proměnnou a zavedení do jednoduchých úloh Rovnice zavedení pojmu rovnost a nerovnost, řešení jednoduchých úloh Finanční matematika jednoduché úrokování a složené úrokování Mocniny a odmocniny druhá a třetí mocnina odmocniny druhá odmocnina Proměnné a výrazy číselný výraz hodnota číselného výrazu proměnná -výrazy s proměnnou dosazování do výrazu zápis slovního textu pomocí výrazů celistvý výraz mnohočleny a početní operace s nimi algebraické vzorce Lineární rovnice

Minimální doporučená úroveň: • <i>písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem</i> • <i>pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)</i> • <i>čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</i> • <i>provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</i> • <i>píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i> • <i>používá měřítko mapy a plánu</i> • <i>řeší jednoduché úlohy na procenta</i> - <i>zvládá orientaci na číselné ose</i>	• rovnost, rovnice • ekvivalentní úpravy Soustavy lineárních rovnic
Závislosti , vztahy a práce s daty	
• Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem • dokáže matematicky vyjádřit jednoduché reálné situace • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • dokáže matematicky vyjádřit jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Minimální doporučená úroveň: • <i>vyhledává a třídí data</i> • <i>porovnává data</i> • <i>vypracuje jednoduchou tabulku,</i> • <i>užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu</i> • <i>zvládá početní úkony s penězi</i>	Závislosti a data • aritmetický průměr, tabulky, grafy , příklady z praktického života Funkce • pravouhlá soustava souřadnic, přímá a nepřímá úměrnost Závislosti a data • grafy, diagramy, tabulky, četnost znaku Funkce • lineární funkce
Geometrie v rovině a v prostoru	
• Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa) , odhaduje a vypočítává jejich objem a povrch	Rovinné útvary • přímka, polopřímka, úsečka, kružnic, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník, shodnost trojúhelníků Metrické vlastnosti v rovině • druhy úhlu, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost Prostorové útvary • krychle, kvádr, kolmý hranol Konstrukční úlohy • osa úsečky, osa úhlu, osová a středová souměrnost Rovinné útvary • kruh

● načrtne a sestrojí síť základních těles ● načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ● řeší aplikační geometrické úlohy ● zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou symboliku ● charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ● určuje velikost úhlu měřením a výpočtem ● odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů ● využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh ● načrtne a sestrojí rovinné útvary ● užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků ● načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar ● určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa) , analyzuje jejich vlastnosti ● odhaduje a vypočítává objem a povrch těles ● načrtne a sestrojí síť základních těles ● načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ● analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy Minimální doporučená úroveň: ● <i>vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i> ● <i>vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</i> ● <i>provádí jednoduché konstrukce</i> ● <i>rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</i> ● <i>sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti</i> ● <i>vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce</i> ● <i>sestrojí síť základních těles</i> ● <i>načrtne základní tělesa</i> ● <i>zobrazuje jednoduchá tělesa</i> ● <i>odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky</i> ● <i>umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</i> ● <i>používá technické písmo</i> ● <i>čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</i>	● kružnice ● shodnost a podobnost trojúhelníků Metrické vlastnosti v rovině ● Pythagorova věta Prostorové útvary ● válec, jehlan, kužel, koule ● povrchy a objemy Konstrukční úlohy ● množiny bodů dané vlastnosti ● Thaletova kružnice

Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
● Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů ● užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací ● řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí ● <i>samostatně řeší praktické úlohy</i> ● <i>hledá různá řešení předložených situací</i> ● <i>aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí</i> Minimální doporučená úroveň: - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	● Číselné a logické řady ● Číselné a logické řady ● Číselné a obrázkové analogie (testy) ● logické a netradiční geometrické úlohy

4.3 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

I. STUPEŇ

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu Minimální doporučená úroveň: • <i>uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</i> • <i>popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</i>	• data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu Minimální doporučená úroveň: • <i>sestavuje symbolické zápisy postupů</i> • <i>popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</i> • <i>rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</i>	• řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu • programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; • sestavení programu • kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data Minimální doporučená úroveň: v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky pro vymezený problém, který opakovaně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi Minimální doporučená úroveň: najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

II. STUPEŇ

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji Minimální doporučená úroveň: získá z dat informace, interpretuje data z oblasti, se kterými má zkušenosti zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu Minimální doporučená úroveň: ● <i>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti</i> ● <i>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení</i> ● <i>navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal</i>	● algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu ● programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné ● kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu ● tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby ● uživatelů, uživatelské rozhraní programu; ● autorství a licence programu; etika programátora
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
● vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů ● nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat ● vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat ● sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu Minimální doporučená úroveň: ● <i>popíše účel informačních systémů, které používá</i> ● <i>nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce</i> ● <i>na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat</i>	● informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti ● návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel ● hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
● popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a	● hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka

popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení Minimální doporučená úroveň: • rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu • pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	• počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě; struktura a principy internetu; web – fungování webu; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva • řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením • bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat • digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

4.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP Z V, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

4.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Předmět je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti, zkušenosti, které žáci získali v rodině, v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat, pojmenovávat věci, jevy a děje. Utváří si ucelený obraz světa. Poznávají sebe a své nejbližší okolí, vztahy mezi lidmi, vztahy ve společnosti. Učí se vyjadřovat své myšlenky, reagovat na myšlenky, dojmy a podněty jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je propojení s reálným životem.

V tomto předmětu rozvíjíme především kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální, personální, občanské a pracovní.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	2	3	2	2+1	2+1				
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný				

Digitální kompetence

- utváří a dodržuje pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- dodržuje pravidla komunikace v digitálním prostředí
- uvědomuje si rizika zveřejňování osobních údajů v digitálním prostředí
- respektuje autorská práva při využívání obrázků, videí a informací
- uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhodobém používání digitálních technologií
- seznamuje se s možnostmi zkoumání a pozorování přírody s využitím digitálních technologií

Digitální kompetence ČAJŠ - minimální výstupy

- dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
- provede jednoduchý pokus podle návodu s využitím digitálních technologií
- dodržuje pravidla při komunikaci v digitálním světě

I. STUPEŇ – 1. období

Místo, kde žijeme	
výstupy	učivo
● vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ● začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Minimální doporučená úroveň: ● <i>orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> ● <i>popíše a zvládne cestu do školy</i>	● Domov ● Škola ● Obec, místní krajina ● Naše vlast ● Okolní krajina
Lidé kolem nás	
● rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ● odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Minimální doporučená úroveň: ● <i>rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</i> ● <i>dodržuje základní pravidla společenského chování</i> ● <i>při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</i> ● <i>projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i> ● <i>pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</i>	● Rodina ● Soužití lidí, komunikace v digitálním světě ● Chování lidí, rizikové situace v online prostředí ● Právo a spravedlnost, autorská práva

Lidé a čas	
● využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ● pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ● uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost Minimální doporučená úroveň: ● <i>pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</i> ● <i>zná rozvržení svých denních činností</i> ● <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti poznává různé lidské činnosti</i>	● Orientace v Čase a časový řád
Rozmanitost přírody	
● pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ● roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ● provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů Minimální doporučená úroveň: ● <i>pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> ● <i>pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</i> ● <i>pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</i> ● <i>provede jednoduchý pokus podle návodu</i>	● Látky a jejich vlastnosti ● -měření veličin s využitím digitálních technologií ● Voda a vzduch ● Rostliny, houby, živočichové ● Životní podmínky ● Ochrana přírody ● Plánování a záznam jednoduchých pokusů
Člověk a jeho zdraví	
výstupy	učivo
● uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ● rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ● chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ● reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech Minimální doporučená úroveň: ● <i>uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</i> ● <i>pojmenuje hlavní části lidského těla</i> ● <i>rozezná nebezpečí;</i> ● <i>dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i> ● <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> ● <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	● Lidské tělo ● Péče o zdraví a pravidla při práci s digitálními technologiemi, zdravá výživa ● Osobní bezpečí ● Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví ● Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená

I. STUPEŇ – 2. období

Místo, kde žijeme	
výstupy	učivo
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlech lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Minimální doporučená úroveň: popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest pozná státní symboly České republiky	Domov Škola Obec, místní krajina Regiony ČR Naše vlast Okolní krajina Evropa a svět Mapy obecně zeměpisné a tematické
Lidé a čas	
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů Minimální doporučená úroveň: rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	Orientace v čase a časový řád Významné události našich dějin Regionální památky Pověsti a mýty
Lidé kolem nás	
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí,	Rodina Soužití lidí, komunikace v digitálním světě Chování lidí, rizikové situace v online prostředí Právo a spravedlnost, autorská práva Vlastnictví

proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) Minimální doporučená úroveň: dodrží pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých uveďe základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uveďe příklady rizik půjčování peněz sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uveďe příklady základních příjmů	
Rozmanitost přírody	
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Minimální doporučená úroveň: na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody popíše střídání ročních období zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech provádí jednoduché pokusy se známými látkami	Látky a jejich vlastnosti Pozorování s využitím digitálních technologií Voda a vzduch Nerosty, horniny, půda Rostliny, houby, živočichové Vesmír a Země Životní podmínky Rovnováha v přírodě, společenstva Ochrana přírody
Člověk a jeho zdraví	
výstupy	učivo

• využívá poznatky o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku Minimální doporučená úroveň: • <i>uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i> • <i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</i> • <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</i> • <i>uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti</i> • <i>odmítá návykové látky</i> • <i>ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</i> • <i>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i>	• Lidské tělo, • Péče o zdraví • Pravidla při práci s digitálními technologiemi • návykové látky, závislosti a zdraví • Osobní bezpečí, krizové situace • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená • Bezpečné chování v online prostředí

4.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Tato oblast zahrnuje vzdělávací obory dějepis a výchova k občanství.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

Výchova k občanství seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost.

4.5.1 Dějepis

Předmět dějepis je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci dvě hodiny týdně. Výuka českých dějin navazuje na znalosti osvojené v předmětu Člověk a jeho svět na 1. stupni. Dějepis plní funkce, které přispívají k intelektuálnímu, citovému, estetickému a etickému rozvoji žáka. V předmětu získává žák základní informace o událostech, jevech, datech, pojmech a osobnostech českých a světových dějin. Osvojuje si schopnost orientovat se v čase a prostoru. Znalosti faktografické povahy jsou však jen nutným předpokladem pro pochopení historie lidské společnosti.

Cílem výuky je též pochopit začlenění národních dějin do dějin světových a evropských, nastínit obecné dějinné

vývojové tendence. Důraz je kladen na schopnost žáka odhalit a definovat příčiny a následky jednotlivých událostí či historických jevů a pochopit dějinnou podmíněnost moderní společnosti. Žák získává podněty k rozvoji své osobnosti, je pozitivně ovlivňována jeho hodnotová orientace. Mezi rozvíjenými kompetencemi v předmětu dějepisu převládá kompetence k řešení problémů -schopnost žáka analyzovat či zobecňovat historická fakta. Důležité místo zaujímá učení - funkční osvojování poznatků s užitím optimální učební strategie a tvořivost - tvůrčí uchopení problému. Dějepis přispívá též k rozvoji komunikativní kompetence žáka.

S předmětem souvisí rovněž průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova. Některá témata jsou vyučována projektovou metodou. Výuka je podporována návštěvami kulturních institucí či jiných vhodných doprovodných akcí. Žáci se speciálními výukovými potřebami pracují podle individuálního vzdělávacího plánu.

Ve vyučovacím předmětu dějepis žáci využívají digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků při práci s historickými zdroji a prameny, s dějepisnými portály a dostupnými online dějepisnými kanály a pořady, což přispívá k porozumění a ke kritickému hodnocení historických jevů a problémů.

V rámci rozvoje digitálních kompetencí se žáci především učí:

- používat aktivně a účelně k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady
- pracovat s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, s archiváliemi, s historickými ilustracemi a animacemi, s digitálními historickými mapami

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace						2	2	1	2
Povinnost (skupina)						povinný	povinný	povinný	povinný

DĚJEPIS 6.-9. ROČNÍK

UČIVO DĚJEPISU	
výstupy	učivo
• osvojí si práci s časovou přímkou a s historickou mapou • osvojí si základní periodizaci dějin • uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány historické prameny Minimální doporučená úroveň: • chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti	• význam zkoumání dějin • získávání informací o dějinách • historické prameny
PRAVĚK	
• seznámí se s vývojovými stádii člověka a jejich způsoby obživy a soužití • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a podmínky vzniku řemesel • uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa Minimální doporučená úroveň: • rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí • podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a	• doba kamenná • antropogeneze • doba kovů • neolitická revoluce

<i>kulturní předměty</i>	
STAROVĚK	
● pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států ● seznámí se s podstatou společenského uspořádání a s projevy náboženských představ ● chápe podstatu antické demokracie a přínos řecké civilizace pro rozvoj světové kultury ● učí se chápat formy státní moci ● seznámí se s počátkem křesťanství ● porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie ● dokáže popsat rozdílný vývoj v různých částech Evropy Minimální doporučená úroveň: ● <i>uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států</i> ● <i>popíše život v době nejstarších civilizací</i>	oblasti starověkého východu ● charakteristické rysy oblasti ● počátek písma a kultury Řecko ● společnost a demokracie Řím ● vývoj římské společnosti ● počátky křesťanství ● římská kultura
STŘEDOVĚK	
● popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ● seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu ● seznámí se s rozmachem českého státu v jeho počátcích a jeho významem ve střední Evropě ● vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka ● seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci ● ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti ● uvede příklady románské a gotické kultury Minimální doporučená úroveň: ● <i>uvede první státní útvary na našem území</i> ● <i>uvede základní informace z období počátků českého státu</i> ● <i>popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</i> ● <i>charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</i> ● <i>rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</i> ● <i>uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</i>	raný středověk ● první státy v Evropě na našem území ● český stát v době knížecí ● románská kultura ● Velkomoravská říše vrcholný středověk ● český stát za vlády Přemyslovců ● Lucemburkové ● gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev ● husitství pozdní středověk ● doba poděbradská a jagellonská
NOVOVĚK	

● seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí ● poznává důvody a význam zámořských objevů a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí ● seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli ● učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v Evropě ● objasní příčiny a důsledky třicetileté války ● osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie ● seznámí se s politickou situací, kulturním a hospodářským rozvojem v českých zemích a vybraných evropských zemích po třicetileté válce ● objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě ● vysvětlí podstatné změny, které charakterizují modernizaci společnosti ● uvědomí si příčiny prohloubení nerovnoměrnosti vývoje různých částí světa ● seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození ● seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků ● charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií ● chápe historický rozměr pojmu rasismus Minimální doporučená úroveň: ● <i>popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</i> ● <i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</i> ● <i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i> ● <i>uvede základní historické události v naší zemi v 19. století</i> ● <i>vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</i> ● <i>rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap</i>	raný novověk ● humanismus a renesance ● zámořské objevy ● náboženská reformace ● Český stát v předbělohorských poměrech a třicetiletá válka období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. ● upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce ● osvícenství a české země za vlády Marie Terezie a Josefa ● vznik Spojených států amerických novověk od konce 18. stol. do r. 1914 ● Velká francouzská revoluce ● napoleonské války ● průmyslová revoluce, modernizace společnosti ● národní a osvobozenecská hnutí v Evropě ● utváření novodobého českého národa

20. STOLETÍ	
● dokáže vysvětlit příčiny, průběh a důsledky 1. sv. války a rozpad Rakouska-Uherska ● učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její situaci v období první republiky ● uvědomí si změnu mezinárodně-politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu ● uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí společnosti řešit problémy extrémními způsoby ● chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, antisemitismus ● učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu ● seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období protektorátu, chápe dopad 2. sv. války na celý svět, učí se účtět k odkazu účastníků odboje	situace v letech 1914-1948 ● I. světová válka ● vznik ČSR ● mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech (komunismus, fašismus, nacismus) ● kultura, věda a technika mezi válkami ● II. světová válka dějiny od poloviny 20. století do současnosti ● socialismus v ČSR ● studená válka, bipolarizace světa ● ohniska konfliktů v současném světě ● vznik ČR ● vybrané události prvních desetiletí existence ČR

● učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 ● chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím ● učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti, učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa ● seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968), v roce 1989 a s vývojem v 90. letech ● ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) Minimální doporučená úroveň: ● uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války ● uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky ● popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě ● chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	

4.5.2 Výchova k občanství

Předmět výchova k občanství je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci jedna hodina týdně. Výchova k občanství vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života v demokratické společnosti, pomáhá jim orientovat se v sociální realitě, vede je k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí, k poznání vlastního jednání v různých životních situacích. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů a rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému společenství. Součástí vzdělávání je i prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv.

Formy a metody práce se používají podle charakteru probíraného učiva - skupinové vyučování, diskuse, reprodukce textu, samostatná práce, projekty, soutěže, dramatizace, besedy, testy, PC.

K rozvíjení kompetencí učitelem patří vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, k podněcování žáků k argumentaci a k prezentaci jejich myšlenek a názorů. Poskytuje metody, při kterých žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace a pracovat s nimi.

V tomto vzdělávacím oboru žáci utvářejí a rozvíjejí své digitální kompetence prostřednictvím zapojování se do společnosti a do společenských vztahů. Žáci se především učí:

- zapojovat se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
- posuzovat vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti
- přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy
- v digitálním prostředí přiměřeně uplatňovat svá práva a dodržovat právní ustanovení, která se na něj vztahují

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace						1	1	0	1
Povinnost (skupina)						povinný	povinný	povinný	povinný

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 6.-9. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • chápe důležitost harmonických vztahů mezi členy rodiny pro zdravý vývoj jejích členů • dokáže objasnit jednotlivé funkce rodiny • dokáže vysvětlit pojem náhradní výchova • se seznámí se systémem školství v ČR • chápe význam dodržování pravidel (školní řád) • umí si zorganizovat domácí přípravu do školy • vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu • dokáže vysvětlit, jakým způsobem se spoluobčané podílí na správě a řízení obce • umí rozlišovat projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zaujímá tolerantní postoj k menšinám • rozeznává netolerantní, rasistické, xenofobní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí Minimální doporučená úroveň: • <i>respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</i> • <i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i> • <i>rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</i> • <i>respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i>	• rodina • škola • místo, kde žijeme, domov, obec • komunikace • média
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
• chápe pojem osobnost, uvědomuje si, že osobnost každého člověka je jedinečná • objasní, jak může poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu	• osobnost člověka • rozdílné typy osobností • sebepojetí, sebepoznání • představy o budoucnosti

Života • jednoduše formuje představy o své budoucnosti • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • posoudí vliv osobních vlastností a vůle na dosahování individuálních i společných cílů Minimální doporučená úroveň: • chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním • formuluje své nejbližší plány	
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
• objasní, jaké místo zaujímá majetek mezi životními hodnotami člověka • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, • porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního a způsoby jejich ochrany • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • na příkladech ukáže tvorbu ceny jako součást nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu Minimální doporučená úroveň: • stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům • uvědomuje si význam sociální péče o potřebné	• majetek • hospodaření • vlastnictví • banky a jejich služby • tržní hospodářství a jeho principy • státní rozpočet, daně
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	

• na příkladech vybraných států umí rozlišit formy států • umí vyjmenovat a popsat státní symboly • seznámí se se strukturou státní moci v ČR • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí krajů a států • objasní výhody demokracie a objasní, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • učí se respektovat základní právní normy našeho státu • dokáže vyjmenovat nejvýznamnější lidská práva • seznámí se s právním řádem ČR, zná základní právní dokumenty, zná práva a povinnosti vlastníků a spotřebitele, má přehled o druzích smluv • uvědomuje si nutnost dodržování zákonů i sankce při jejich porušování, chápe význam trestů při porušování zákonů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin • umí objasnit rozdíly v činnosti orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání Minimální doporučená úroveň: • <i>uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</i> • <i>chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</i> • <i>uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</i> • <i>vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů,</i> • <i>na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</i> • <i>uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</i> • <i>uvědomuje si rizika porušování právních, ustanovení a důsledky protiprávního jednání,</i> • <i>uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách</i> • <i>rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i> • <i>vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</i> • <i>rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</i> • <i>v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</i>	• druhy a formy států • ČR a její správa • všeobecná deklarace lidských práv • právní řád ČR • protiprávní jednání
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
• uvede příklady povinností a výhod, které vyplývají z členství v EU, popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • uvede některé globální problémy současnosti, popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky • objasní souvislosti některých globálních a lokálních problémů Minimální doporučená úroveň: • <i>uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich</i>	• evropská integrace • globalizace

4.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování,
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby,
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů,
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí,
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí,
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy,
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

4.6.1 Fyzika

Obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených RVP ZV a navazuje na předmět Člověk a jeho svět vyučované na 1. stupni.

Tento předmět pomáhá žákovi uvědomovat si svou existenci jako součást přírody a vesmíru. Zprostředkovává mu poznání velikosti, poznatelnosti a nekonečnosti přírodních sil a komplexnosti zkoumaných systémů. Tím v něm probouzí schopnost objevovat nové, posiluje pocit harmonie a podněcuje touhu po hlubším poznání. Nacházením odpovědí dává žákovi možnost poznat řád a smysl přírodních jevů a zprostředkovává zážitek schopnosti tento řád postupně odhalovat. Učí ho souběžně používat praktické, činnostní i teoretické prostředky poznání. Žák si osvojuje schopnost soustavně a objektivně pozorovat, provádět měření, ve vhodné míře abstrahovat, formulovat hypotézu a vytvořit model. Předmět pěstuje v žákovi potřebu objevování podstaty a principů fungování běžných jevů v prostředí svobodné komunikace.

Předmět je vyučován v 6. -9.třídě a to týdně 2 hodiny.

V předmětu Fyzika je učitelem rozvíjena většina klíčových kompetencí strategiemi, které žákovi umožní:

- Osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky, vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje, prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život, vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy a využití matematiky jako nástroje, v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky.
- Chápat význam kontroly dosažených výsledků, uvědomit si, že důležité je i zjištění, že problém má více, nebo žádné řešení, hledat vlastní postup při řešení problémů, získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle, vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat.
- Rozumět různým typům grafů, schémat a umět je sestavit, sestavovat znění výsledků řešení srozumitelně a v logickém sledu, spolupracovat při řešení složitějších problémů ve dvojici, menší skupině, při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle.
- Samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je.
- Uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu, chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně, poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích, pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu.
- Naučit se bezpečně používat pomůcky a nástroje a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost, přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce, dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce.

Digitální kompetence ve fyzice rozvíjíme tím, že:

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů, podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů, vedeme žáky k tvorbě digitálního portfolia získaných materiálů a prací
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace						1+1	1+1	2	1
Povinnost (skupina)						povinný	povinný	povinný	povinný

FYZIKA 6. - 9. ROČNÍK

LÁTKY A TĚLESA	
výstupy	učivo
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů Minimální doporučená úroveň: změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas	fyzikální veličiny, měření vybraných veličin skupenství látek, difuze hustota látky
POHYB TĚLES, SÍLY	
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici Minimální doporučená úroveň: rozeznává, že je těleso v klidu, či v pohybu vůči jinému tělesu zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	pohyby těles gravitační pole a gravitační síla tlaková síla a tlak třecí síla výslednice dvou sil stejných a opačných směrů jednoduché stroje
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů Minimální doporučená úroveň: využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Pascalův zákon hydrostatický a atmosférický tlak Archimédův zákon

ENERGIE	
● využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem ● zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Minimální doporučená úroveň: ● uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) ● pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	● formy energie – pohybová a polohová energie; ● vnitřní energie; elektrická energie a výkon; ● výroba a přenos elektrické energie; ● jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením ● přeměny skupenství ● obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
ZVUKOVÉ DĚJE	
● rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ● posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí Minimální doporučená úroveň: ● rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz ● posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	● vlastnosti a zdroje zvuku - šíření zvuku, hudební zvuky, hluk
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
● sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu ● rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí ● rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností ● využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní ● využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh ● rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami Minimální doporučená úroveň: ● sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod ● vyjmenuje zdroje elektrického proudu ● rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s	● elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač ● elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor ● stejnosměrný elektromotor; transformátor; ● bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními ● polovodiče - základní charakteristika, dioda, tranzistor a jejich využití ● vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; ● stín, zatmění Slunce a Měsíce; ● lom a odraz světla

<i>elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla</i> • <i>zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití</i>	
VESMÍR	
• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet Minimální doporučená úroveň: • <i>objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země</i> • <i>zná planety Sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci</i> • <i>osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru</i>	• pohyb vesmírných těles • sluneční soustava • hvězdy

4.6.2 Chemie

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. Tyto zásady jsou závazné pro učitele i žáky.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis - surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis - význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika - vlastnosti látek, matematika - výpočty).

K vytváření a rozvoji všech klíčových kompetencí učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení a možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat a spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných
- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k odpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Digitální kompetence v chemii rozvíjíme tím, že:

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace								2	1+1
Povinnost (skupina)								povinný	povinný

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo
• Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek • při práci s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami dodržuje zásady bezpečnosti • hodnotí rizikovost vybraných látek • posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat nesmí • rozezná vybrané piktogramy vyjadřující nebezpečnost látek Minimální doporučená úroveň: • rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami • rozpozná přeměny skupenství látek	• vlastnosti látek • zásady bezpečné práce • nebezpečné látky a přípravky
SMĚSI	
• Žák rozliší směsi a chemické látky • navrhne postup oddělování složek směsí • provede oddělování složek směsí o známém složení a vlastními slovy vysvětlí oddělování složek směsí v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a využití • vypočítá složení roztoků • připraví roztok daného složení Minimální doporučená úroveň: • pozná směsi a chemické látky • rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	• směsi, oddělování složek směsí • voda • vzduch
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
• Žák vysvětlí pojmy atom, molekula, prvek a sloučenina • pracuje s periodickou soustavou prvků • rozpozná vybrané kovy a nekovy a popíše jejich vlastnosti Minimální doporučená úroveň: • uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky • rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	• Částicové složení látek • prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití • chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví
CHEMICKÉ REAKCE	
• Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí a zapíše je do rovnice • uvede příklady a využití prakticky důležitých chemických reakcí • poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí aplikuje při předcházení jejich nebezpečného průběhu	• faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí • chemické reakce, chemické rovnice

Minimální doporučená úroveň: • pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
• Žák shrne vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců na životní prostředí • orientuje se na stupnici pH • pomocí univerzálního indikátorového papírku změří reakci roztoku • popíše příklady uplatňování neutralizace v praxi Minimální doporučená úroveň: • popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí • orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem • poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	• oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných oxidů • kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků • soli
ORGANICKÉ SLOUČENINY	
• Žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky a uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • shrne používání fosilních a vyrobených paliv a jako zdrojů energie • uvede příklady produktů z ropy • orientuje se ve vybraných derivátech uhlovodíků a uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů Minimální doporučená úroveň: • zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie • vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy • uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě	• uhlovodíky • paliva • deriváty uhlovodíků • přírodní látky - bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny
CHEMIE A SPOLEČNOST	
• Žák zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi • shrne vlivy vybraných látek na životní prostředí a zdraví člověka • využije znalosti o hašení požárů na řešení modelových situací Minimální doporučená úroveň: • uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin • zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	• chemický průmysl v ČR • hořlaviny

4.6.3 Přírodopis

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V každém ročníku dvě hodiny týdně. Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům,
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se,
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování,
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě,
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích,
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury), přírodovědné vycházky s pozorováním -krátkodobé projekty

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

-chemie : ochrana životního prostředí - chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, proteiny, sacharidy, lipidy, fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak, zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, Národní parky

K vytváření a posilování klíčových kompetencí učitel :

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie,
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí,
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, dochází k závěrům a vyhodnocují získaná fakta,
- práci ve skupinách zaměřuje na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi,
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě,
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku,
- využíváním skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů,
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti,
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých,
- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami

Digitální kompetence v přírodopise rozvíjíme tím, že:

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace						2	1+1	1+1	1+1
Povinnost (skupina)						povinný	povinný	povinný	povinný

PŘÍRODOPIS 6. - 9. ROČNÍK

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
Žák rozliší základní podmínky a projevy života a vysvětlí proces vývoje organismů vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady osvojí si rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním na příkladu ze života vysvětlí princip dědičnosti uvede význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka Minimální doporučená úroveň: orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	život na Zemi viry Bakterie dědičnost
BIOLOGIE HUB	
Žák rozpozná běžné jedlé a jedovaté houby a porovná je podle typických znaků Minimální doporučená úroveň: rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	houby
BIOLOGIE ROSTLIN	
podle charakteristických znaků rozřídí zástupce do základních systematických skupin pomocí klíče a atlasu určí nejnámější zástupce rostlin na základě pozorování rozliší části rostlinného těla od buňky k orgánu vysvětlí základní fyziologické procesy v rostlinách a navrhne jejich využití při pěstování rostlin Minimální doporučená úroveň: rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	řasy systém rostlin výtrusné rostliny mechorosty kapradňorosty semenné rostliny Části těla rostlin
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
porovná vnitřní a vnější stavbu těla živočichů za použití osvojené terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů určí a rozdělí do skupin vybrané zástupce živočichů porovná charakteristické znaky jednotlivých skupin živočichů vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí na příkladu z vlastního pozorování vysvětlí způsob života živočichů v jejich přirozeném prostředí posoudí význam živočichů v přírodě i pro člověka při kontaktu se zvířaty uplatní zásady bezpečného chování Minimální doporučená úroveň: porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	stavba těla a funkce orgánů systém živočichů projevy chování význam živočichů bezobratlí živočichové obratlovci

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
● Žák používá základní metody poznávání přírody ● dovede zacházet s mikroskopem a připraví jednoduchý mikroskopický preparát Minimální doporučená úroveň: ● <i>využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</i>	● praktické metody poznávání přírody
BIOLOGIE ČLOVĚKA	
● Žák vyjmenuje vývojové stupně fylogeneze člověka ● vysvětlí proces oplození a vznik nového jedince ● popíše ontogenetický vývoj člověka ● pojmenuj základní orgány, označí jejich polohu a popíše stavbu a funkci v těle ● uspořádá orgány do orgánových soustav a objasní jejich vzájemné vztahy ● určí příznaky a identifikuje příčiny běžných onemocnění ● aplikuje zásady prevence běžných onemocnění a navrhne jejich léčbu Minimální doporučená úroveň: ● <i>popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce</i> ● <i>charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</i> ● <i>popíše vznik a vývin jedince</i> ● <i>rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i>	● fylogeneze a ontogeneze člověka ● orgánové soustavy
NEŽIVÁ PŘÍRODA	
● za použití určovacích pomůcek rozpozná vybrané nerosty a horniny ● vlastními slovy popíše geologický cyklus ● posoudí důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů ● shrne koloběh vody ● dává do souvislosti vlivy počasí a podnebí na vznik ekosystémů ● uvede příklady mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy a jejich doprovodnými jevy ● shrne možné dopady mimořádných přírodních událostí a navrhne možnou ochranu před nimi Minimální doporučená úroveň: ● <i>pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</i> ● <i>rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</i> ● <i>na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</i>	● nerosty ● horniny ● vnitřní a vnější geologické děje ● voda ve vztahu k životu na Zemi
ZÁKLADY EKOLOGIE	
● Žák shrne význam živé a neživé složky životního prostředí ● uvede konkrétní příklady potravních řetězců v různých ekosystémech a vysvětlí jejich princip ● posoudí kladné i záporné vlivy člověka na životní prostředí ● Žák dovede uvést příklady známějších organismů v různých prostředích a charakterizuje vztahy mezi nimi Minimální doporučená úroveň: ● <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> ● <i>objasní základní princip některého ekosystému</i> ● <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i> ● <i>popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</i> ● <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</i>	● organismy a prostředí ● ochrana přírody

4.6.4 Zeměpis

Předmět Zeměpis -je vyučován od 6. do 9. ročníku, navazuje na předmět prvního stupně Člověk a jeho svět

Obsahem předmětu je směřováno k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod,
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí,
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka,
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování,
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Výuka probíhá za pomoci různých metod a forem v závislosti na charakteru učiva.

Probírané učivo úzce souvisí především s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (chemie, fyzika, přírodopis). Mezipředmětové vztahy jsou viditelné i v předmětech z ostatních vzdělávacích oblastí.

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence žáků.

K tomu učitel vede žáky:

- k efektivnímu nakládání s informacemi, k porozumění vhodných odborných termínů a především k využití získaných poznatků, zkušeností a dovedností v jiných předmětech a praxi,
- ke správné komunikaci mezi sebou i s učitelem, ke vzájemnému respektu a ke správné a objektivní interpretaci a prezentaci získaných informací,
- ke správnému využití informačních zdrojů, k použití vhodných metod zpracování informace, správné argumentaci, vhodným odpovědím a k práci s vlastní chybou, vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů,
- k využívání skupinového vyučování se všemi jeho náležitostmi (tvorba pravidel, zodpovědnost za svůj díl, ochota pomoci, dodržení podmínek...),
- ke vzájemnému respektu a úctě mezi lidmi i k přírodě,
- k dodržování pravidel bezpečného chování v obcích, městech a přírodě.

Digitální kompetence v zeměpise rozvíjíme tím, že:

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, online mapovými portály, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi;
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace						2	1+1	1+1	2
Povinnost (skupina)						povinný	povinný	povinný	povinný

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
výstupy	učivo
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Minimální doporučená úroveň: rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	geografický a kartografický jazyk - základní pojmy, symbolika, jazyk mapy, statistická a geografická data a jejich vyjádření geografická kartografie a topografie - Mapa, Globus, práce s atlasem, mapou; zeměpisná síť, zeměpisná poloha
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost Minimální doporučená úroveň: objasní důsledky pohybů Země uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, krajinná sféra, složky a prvky přírodní sféry systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografická (šířková) pásma, výškové stupně systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti
REGIONY SVĚTA	
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich Minimální doporučená úroveň: vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky globalizační společenské, politické a hospodářské procesy sídelní systémy

a politické problémy v konkrétních světových regionech Minimální doporučená úroveň: • <i>uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách neznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</i>	• světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně • hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; • politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; • geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
• porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí Minimální doporučená úroveň: • <i>umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</i> • <i>uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</i> • <i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>	• krajina – typy krajin • vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody • globální ekologické a environmentální problémy lidstva
ČESKÁ REPUBLIKA	
• vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států Minimální doporučená úroveň: • <i>vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</i> • <i>charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i> • <i>určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy</i> • <i>rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost</i> • <i>uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</i> • <i>vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti</i>	• místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní FG a SEG char. regionu, • Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; • Česká republika - základní socioekonomické a hospodářské char., • postavení České republiky v Evropě a ve světě, • regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění a základní charakteristika
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech Minimální doporučená úroveň: • <i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i>	• cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze, jednoduché náčrty a schémata krajiny, situační plány • pohyb podle mapy v přírodě, orientace v terénu

4.7 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví,
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.,
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.,
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví jsou vzdělávací obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

4.7.1 Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně, navazuje na výuku prvouky, předmětu Člověk a jeho svět a tělesné výchovy prvního stupně. Základní výuka probíhá ve třídách.

Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví, učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek a uplatňovat zdravý způsob života. Žáci si upevňují základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Získávají orientaci v základních otázkách sexuality a nutnosti odpovědného sexuálního chování. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o základních potřebách a problémech rodinného života, o vztazích mezi lidmi i svými vrstevníky, o důležitosti kultivovaného chování.

K rozvoji klíčových kompetencí učitel vytváří modelové situace pro aplikace získaných poznatků, zařazuje metody, při kterých žáci k řešení i závěrům docházejí sami, aby žáci na základě kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky. Umožňuje interpretovat a prezentovat získané poznatky, vytváří prostor pro argumentaci i relevantní komunikaci mezi žáky.

Digitální kompetence:

- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vedeme žáky k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Digitální kompetence - minimální doporučená úroveň:

- uvede příklady kladného a záporného dopadu používání digitálních technologií na život jedince ve společnosti
- popíše, jak přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy v digitálním prostředí

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace							1	1	0+1
Povinnost (skupina)							povinný	povinný	povinný

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 7.- 9. ROČNÍK

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
výstupy	učivo
uvědomuje si vliv rodiny na rozvoj osobnosti, chápe důležitost komunikace v rodině a mezi vrstevníky rozpozná pozitivní a negativní vlivy v komunitě respektuje pravidla soužití mezi partnery, uvědomuje si, že manželství vyžaduje od partnerů vzájemné pochopení a toleranci	pravidla soužití ve vztazích a komunitě partnerský život
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
uplatňuje ve vlastním režimu základní zásady k zachování a upevňování zdraví orientuje se v základních příčinách nemocí umí vysvětlit vliv životních podmínek a způsob stravování na zdraví vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví, uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými civilizačními a přenosnými chorobami, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc uvědomuje si vliv výživy na zdraví člověka	péče o zdraví choroby a různá postižení vliv zdravé výživy na vývoj poruchy způsobené nesprávnou výživou ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ	
uvědomuje si mechanismy vzniku závislosti orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek, uvědomuje si druhy závislostí, dokáže vysvětlit prevenci zneužívání návykových látek zná možnosti pomoci a podpory a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým uvědomuje si mechanismy vzniku závislosti a její rizika na životní perspektivu mladého člověka	rizikové chování – závislosti (drogy, alkohol, kouření)
OSOBNÍ BEZPEČÍ	
dokáže rozpoznat situace ohrožující jeho bezpečnost, umí uvést příklady šikany, násilí objasnit způsoby chování v krizových situacích zná základní pravidla silničního provozu umí poskytnout první pomoc při stavech ohrožujících zdraví	nebezpečné situace, agresivita, násilí, šikana, bezpečnost silničního provozu první pomoc
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA	
charakterizuje tělesné, duševní a společenské změny v období dospívání, vysvětlí proces rozmnožování chápe význam odpovědného sexuálního chování, seznámí se s různými projevy sexuálního chování (sexuální orientace, promiskuita, prostituce, pornografie, deviace) získává přehled o metodách antikoncepce a vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a stírdání partnerů a vysvětlí jak se chránit před nejčastějšími pohlavními chorobami	dospívání, rozdíly v sexualitě, intimní hygiena, rozmnožování předčasné ukončení těhotenství reprodukční zdraví dospívajících, plánované rodičovství, antikoncepce předčasná sexuální zkušenost a její rizika

• respektuje základní pravidla intimní hygieny pro každý den • uvede argumenty pro odložení pohlavního života	• nemoci přenosné pohlavním stykem • nevhodné chování v oblasti sexuality
Minimální doporučená úroveň: • chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví • projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy • dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování • svěří se se zdravotním problémem • dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her • uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí • uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla • chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	

4.7.2 Tělesná výchova

Předmět je vyučován od 1. do 9. ročníku, s dotací 2 hodin týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 3 tematických okruhů:

- **Činnosti ovlivňující zdraví** – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- **Činnosti podporující pohybové učení** – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, kluzišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Všechny klíčové kompetence jsou rozvíjeny skrze výchovné a vzdělávací strategie. Učitel vede žáky především:

- k naučení jasných kritérií hodnocení své činnosti a svých výsledků, k základnímu osvojení si názvosloví jednotlivých cviků a sportovních činností a jejich provedení,
- k uplatnění základních bezpečnostních pravidel ve sportu a k efektivnímu a účelnému řešení problému,
- k získání vlastní sebedůvěry a k pocitu zakusit úspěch,
- k ochotě pomoci, spolupracovat a vytvářet tým, včetně naslouchání a akceptování názoru druhých,
- ke sportu v duchu fair-play a k respektování spolužáků jako individualit,
- k vytváření vlastních kritérií a jejich dodržení, resp. kritickému zhodnocení,
- k orientaci ve sportovním dění a k pocitu potřeby sportu jako součást životního stylu.

V oblasti rozvoje digitální kompetence:

- umožníme žákům využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Digitální kompetence v tělesné výchově rozvíjíme tím, že:

- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získávat potřebné informace i v digitálním prostředí

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

I. STUPEŇ 1. - 5. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• Žák upevňuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování (v tělocvičně, na hřišti, v přírodě), • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení • dbá na správné držení těla a dýchání při různých pohybových činnostech a snaží se je uvědoměle korigovat, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením, • zvládá základní přípravy organismu před pohybovou aktivitou, zná cviky protahovací, napínací, cviky zaměřené na zahřátí a uvolnění organismu, • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka, reaguje na pokyny k vlastnímu provedení činnosti Minimální doporučená úroveň: • chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play • zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti • umí využívat cviky na odstranění únavy	• Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • Význam pohybu pro zdraví • Příprava organismu • Zdravotně zaměřené činnosti • Rozvoj různých pohybových schopností
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
• Žák upevňuje a poznává jednoduché tělocvičné názvosloví (názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní), • seznamuje se s cvičením podle nákresu a popisu cvičení bez ukázky, • na základě osvojených her, soutěží a činností si pamatuje základní pravidla a učí se je respektovat,	• Komunikace v TV • Pravidla osvojených pohybových činností • Zásady jednání a chování • Informační zdroje o pohybových

• učí se jednoduše hodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reagovat na pokyny k opravě vlastní pohybové činnosti • respektuje lidi z různým handicapem a snaží se jim pomoci, • jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí přestupky proti pravidlům a přiměřeně na ně reaguje • orientuje se v informačních zdrojích o sportovních a pohybových akcích ve škole nebo v místě bydliště, v ČR Minimální doporučená úroveň: • <i>dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play</i>	aktivitách
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
• V pohybových hrách zaměřených na rozvoj jednotlivých pohybových schopností a sportovních dovedností upevňuje správné vykonávání pohybu, snaží se spolupracovat • organizuje jednoduché pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy • Seznamuje se s pravidly kolektivních her (kopaná, vybíjená) a snaží se řídit podle nich • učí se používat pohybovou tvořivost a na základě už osvojených her se učí vymýšlet nové hry s novými názvy a pravidly • seznamuje se s netradičními sportovními hrami, s hrami ve sněhu, na ledě • Reaguje na povely a pojmy spojené s názvoslovím v průpravných akrobatických, rytmických a kondičních cvičení, • Učí se používat jednotlivé sportovní náčiní a nářadí, podílí se na přípravě pomůcek na hodinu , • upevňuje techniky základních atletických disciplín (skok do dálky, skok z místa, hod kriketovým míčkem, štafetový běh, vytrvalostní běh, rychlý běh na krátkou vzdálenost, běh v terénu s překážkami) a snaží se prakticky rozvíjet atletické dovednosti dle svých schopností, • seznamuje se s měřením pohybových výkonů, se základními pohybovými testy a porovnáváním dosažených výsledku s předešlými, • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, učí se zaznamenávat výkony do jednoduché tabulky • dokáže překonávat přírodní překážky a zvládat je fyzicky i psychicky, • seznamuje se s základním úpolovým cvičením (přetahy, přetlaky, pády...). Minimální doporučená úroveň • <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> • <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i>	• Pohybové a sportovní hry • Základy gymnastiky • Základy atletiky • Měření a posuzování pohybových dovedností • Turistika a pobyt v přírodě • Úpoly

II. stupeň

TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. - 9. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě • s hlavní činností – zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o	• Význam pohybu pro zdraví • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. • Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj kondice, tělesné zátěže. • Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí.

znečištění ovzduší ● uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Minimální doporučená úroveň: ● usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí ● cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy ● odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ● vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity ● uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného ● uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ● posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Minimální doporučená úroveň ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ● posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	● Atletika ● Gymnastika ● Úpoly ● Sportovní hry ● Estetická a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem ● Turistika a pobyt v přírodě ● Lyžování a snowboarding ● Netradiční pohybové činnosti a hry
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
● užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ● naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ● dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ● rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ● sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ● zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže ● zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci Minimální doporučená úroveň ● užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka ● naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ● dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	● komunikace v TV ● organizace prostoru a pohybových činností ● pravidla osvojených pohybových činností ● historie a současnost sportu ● zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech ● měření výkonů a posuzování pohybových dovedností

rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	

4.8 UMĚNÍ A KULTURA

V etapě základního vzdělávání je oblast umění a kultura zastoupeno vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast je rozšířena o doplňující obor **dramatická výchova**, který je realizován formou samostatného vyučovacího předmětu.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Tvůrčí činnosti pomáhají rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a vedou žáka k uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti ve svém komplexu rozvíjí celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti, jež se následně projevuje individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými a poslechovými.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápaní umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápaní procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.8.1 Hudební výchova

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápaní hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Předmět je realizován v 1. - 9. ročníku - 1 hod. týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

- vokální činnost - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu instrumentální činností
- hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost - ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost - aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek. S předmětem souvisí některá průřezová témata.

Pro rozvoj klíčových kompetencí žáka učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání, e zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- vede žáka ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení
- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, k používání odborné terminologie, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Hudební výchovu, hudební umění, hudbu i zvukovou tvorbu a s ní spojené zvukové experimenty si již nelze představit bez digitálních technologií. Ty se stávají důležitým nástrojem vlastní tvořivosti žáků, součástí žákových experimentů, prezentací, ale i žákovy vlastní „sebe prezentace“. V hudební výchově budou rozvíjeny digitální kompetence tím, že:

Digitální kompetence v hudební výchově rozvíjíme tím, že:

1. stupeň

- využíváme snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře
- využíváme snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní
- žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě
- žák tvoří jednoduchou melodii s využitím dostupných akustických a elektronických hudebních nástrojů a hudebních aplikací

2. stupeň

- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

I. STUPEŇ 1. - 5. ROČNÍK

Vokální činnosti	
výstupy	učivo
Dle svých schopností : • Žák intonuje jednoduchou melodii ve své hlasové poloze, • zpívá intonačně, rytmicky a dynamicky správně, dodržuje hlasovou hygienu, • učí se sólově udržet melodii v jednoduchém kánonu i dvojhlase, pracuje s grafickým vyjádřením tónů, zapíše melodii písně ve stupnici C- dur, používá zápis jednoduchého rytmu, na základě osvojených znalostí dokáže reprodukovat rytmický zápis Minimální doporučená úroveň: • zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem • odliší tóny podle výšky, síly a barvy • správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování	• pěvecký a mluvní projev • hudební rytmus • intonace, vokální improvizace • dvojhlas a vícehlas

Instrumentální Činnosti	
Hraje jednoduché motivy na hudební nástroje tvoří jednoduchý doprovod, Minimální doporučená úroveň: doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	hra na hudební nástroje rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace
Hudebně pohybové Činnosti	
Provádí hudebně pohybovou činnost/jednoduché lidové tance/ seznamuje se s různými druhy tanců, dokáže znázornit pohybem, co vyjadřuje instrumentální hudba – jednoduchá pantomima Minimální doporučená úroveň: propojí vlastní pohyb s hudbou pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby taktování, pohybový doprovod znějící hudby
Poslechové Činnosti	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby na základě poslechových skladeb slovně charakterizuje hudbu Minimální doporučená úroveň: pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	hudební výrazové prostředky a hudební prvky, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a Žánry hudební formy interpretace hudby

HUDEBNÍ VÝCHOVA 6.–9. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
uplatňuje své získané hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje své získané pěvecké schopnosti a návyky při zpěvu i při mluvním životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky v jednohlase i vícehlase	pěvecký a mluvný projev intonace a vokální improvizace hudební rytmus orientace v notovém záznamu rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti reflexe vokálního projevu
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb vytváří jednoduché doprovody provádí jednoduché improvizace	hra na hudební nástroje záznam hudby vyjadřování hudebních i nehudebních představ hudební nástrojem tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě dokáže pohybem vyjádřit obsah písně	pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
orientuje se v proudu znějící hudby přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudební dílo a jeho autor hudební styly a Žánry interpretace znějící hudby

obdob ● vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	

SOUHRNNÉ HUDEBNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
Minimální doporučená úroveň: ● uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr ● rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ● při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie ● vyjádří (slovy, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	● pěvecký a mluvní projev ● rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti ● vyjadřování hudebních i nehudebních představ hudební nástrojem ● pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby ● orientace v prostoru

4.8.2 Výtvarná výchova

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa. Na 1. stupni se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S těmito prostředky se učí pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjadřování. V základním vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech- tvorbě, vnímání, interpretaci.

V předmětu VV jsou rozvíjeny zejména kompetence komunikativní, pracovní, sociální a personální. Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět. Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, ve třídě, v učebně výpočetní techniky nebo mimo budovu školy. Žáci prezentují výsledky své práce v prostorách školy a při školních akcích.

Formy a metody práce se používají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích principech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i digitální, nově vznikající v současném výtvarném umění a obrazových médií. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k uplatnění svých pocitů a prožitků, a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby.

K rozvíjení klíčových kompetencí učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- k využívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- využívá kladné hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování, diskutování, hodnocení).

Digitální kompetence ve výtvarné výchově rozvíjíme tím, že:

- žák využívá různorodé vizuální obrazné prostředky včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, dokáže nalézt i neobvyklé postupy a různé varianty řešení
- žák dokáže sdílet a prezentovat tvůrčí záměr, témata a výsledky tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- žák dokáže vyhledat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	1	1	1	2	2	2	1	1	1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

I. STUPEŇ

výstupy	učivo
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, poznává je a třídí na základě vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy barvy a další prvky a jejich kombinace vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů Minimální doporučená úroveň: <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> <i>rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> <i>realizuje svůj tvůrčí záměr</i>	Rozvíjení smyslové citlivosti, prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků, reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace Minimální doporučená úroveň: <i>při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i> <i>vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</i>	Uplatňování subjektivity, prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, typy vizuálně obrazných vyjádření, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny (kresba, animace v reklamě..) Minimální doporučená úroveň: <i>Hledá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazného vyjádření, která samostatně vybral, vytvořil či upravil</i>	Ověřování komunikačních účinků, osobní postoj v komunikaci, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, proměny komunikačního obsahu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. - 9. ROČNÍK

výstupy	učivo
● vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků ● · zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie ● · zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ● · vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření ● · rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku ● · interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ● · ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich jejich prezentaci Minimální doporučená úroveň: ● <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> ● <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i> ● <i>při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i> ● <i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i>	● prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu ● uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ● reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) ● umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě ● prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ● typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry ● osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření ● komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace ● proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

4.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou.

Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy, které jsou pro školu povinné:

- Práce s drobným materiálem,
- Konstrukční činnosti,
- Pěstitelské práce,
- Příprava pokrmů.

Na 2. stupni je rozdělen na dva tematické okruhy:

- Provoz a údržba domácnosti,
- Svět práce.

Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu. Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku.

Vzdělávací obsah oblasti je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení většiny klíčových kompetencí žáků tím, že vyučující vedou žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků v různých pracovních oblastech, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Oblast Člověk a svět práce se vyučuje jako samostatný předmět v 1.-8. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně.

Digitální kompetence v předmětu člověk a svět práce rozvíjíme tím, že:

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy,
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- pracuje podle videonávodu, provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	

I. STUPEŇ - 1. - 5. ROČNÍK

Práce s drobným materiálem	
výstupy	učivo
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Minimální doporučená úroveň: vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, aj.) pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla
Konstrukční činnosti	
montuje a demontuje stavebnici, dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky, pracuje podle slovního návodu, předlohy, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Minimální doporučená úroveň: provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	stavebnice, sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
Pěstitelské práce	
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Minimální doporučená úroveň: dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

při úrazu na zahradě	
Příprava pokrmů	
orientuje se v základním vybavení kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování připraví tabuli pro jednoduché stolování seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni Minimální doporučená úroveň: uvede základní vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin, příprava pokrmu jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 6.-8. ROČNÍK

SVĚT PRÁCE	
výstupy	učivo
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce Minimální doporučená úroveň: <i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i> <i>posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života</i> <i>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</i> <i>prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</i> <i>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</i> <i>byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i>	trh práce volba profesní orientace možnosti vzdělávání zaměstnání podnikání
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby provádí drobnou domácí	finance, provoz a údržba domácnosti elektrotechnika v domácnosti

údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem Minimální doporučená úroveň: • provádí jednoduché operace platebního styku • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	

4.10 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

Mezi doplňující vzdělávací obory zařazujeme předměty:

- **Další cizí jazyk,**
- **Dramatickou výchovu,**
- **Projektování**
- **Další volitelné předměty**

Tyto vzdělávací obory škola nabízí formou povinného nebo povinně volitelného vyučovacího předmětu.

Další cizí jazyk byl zařazen jako povinně volitelný předmět do oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Žák, který si nevybere další cizí jazyk, má možnost zvolit ve stejné časové dotaci dramatickou výchovu nebo další volitelný předmět z nabídky daného školního roku.

4.10.1 Další cizí jazyk

Cílem výuky dalšího cizího jazyka (německého, ruského aj.) je vypěstovat kladný, aktivní vztah žáků ke komunikaci v cizím jazyce a neodradit jejich přirozený zájem a zvědavost. Dále rozvíjet komunikační dovednosti a porozumění mluvenému slovu.

Znalost dalšího cizího jazyka pomáhá v žákům v budoucnu k lepšímu pracovnímu zařazení a umožňuje další studium.

Žáci pracují s obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Výtvarné zpracování učebnic probouzí aktivní, tvořivý přístup žáků.

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé i dlouhodobé projekty

Časová dotace 2 hodiny týdně, od 7. do 9. ročníku, jako volitelný předmět. Je možno vytvářet skupiny žáků z různých ročníků.

S předmětem souvisí tato průřezová témata:

- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova
- osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák rozvíjel a dosáhl požadovaných kompetencí. K tomu se zaměří především na:

- vedení žáků k ověřování výsledků, zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, kladení vhodných otázek, umožnění volného přístupu k informačním zdrojům,
- vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu, vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky,
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,
- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok,
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti,

- podněcování žáků k argumentaci, vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů,
- vedení žáků k diskusi,
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si, napomáhání při cestě ke správnému řešení,
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků.

Digitální kompetence pro Další cizí jazyk

- žák napíše jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace							2	2	2
Povinnost (skupina)							volitelný	volitelný	volitelný

NĚMECKÝ JAZYK 7.-9. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI (receptivní, produktivní a interaktivní)	
výstupy	učivo
• Žák vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník • sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět • zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace Minimální doporučená úroveň: POSLECH S POROZUMĚNÍM - žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele MLUVENÍ - žák pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas - sdělí své jméno a věk ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - žák rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích • jednoduchá sdělení • tematické okruhy • slovní zásoba a tvoření slov • základní gramatické struktury a typy vět • základy lexikálního principu pravopisu slov

4.10.2 Dramatická výchova

Předmět může být vyučován ve 3.-9. ročníku jako volitelný předmět 1 hodinu týdně.

Při práci s dětmi se využívá některých prostředků a postupů divadelního umění, obsah výuky je zaměřen na sebepoznání jedince, mezilidské vztahy, prohlubování empatie ve skupině.

Dramatická výchova rozvíjí dovednosti z oblasti smyslového vnímání, představivost, fantazii, schopnost pracovat s hlasem a tělesným těžištěm.

Učení je realizováno přímým prožitkem a vlastní zkušeností v jednání, řešení nastoleného problému se hledá nejen intelektem, ale i zapojením těla a emocí.

V rámci Dramatické výchovy se realizuje rovněž vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura, Hudební výchova a Výchova ke zdraví. Těsná souvislost je také s některými tématy vzdělávací oblasti Člověk a společnost a průřezovými tématy Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Jednotlivé činnosti jsou cíleně řazeny nebo strukturovány do smysluplných celků, které jsou realizovány v průběhu několika vyučovacích hodin.

Převládajícími kompetencemi realizovanými v dramatické výchově jsou komunikace, řešení problémů, city, spolupráce, tvořivost, zdravý způsob života. Významným výstupem předmětu je rozvoj žákovy osobnosti a jeho slovní zásoby.

Předmět dramatická výchova a organizace její výuky umožňuje individuální přístup k dětem se SPU i práci s dětmi nadanými. Obohacením předmětu jsou návštěvy divadelních představení.

Digitální kompetence v předmětu Dramatická výchova rozvíjíme tím, že:

- vedeme žáky k využití digitálních prostředků při nastudování dovedností dramatické výchovy, stejně tak, jako k jejich prezentaci prostřednictvím zvukových nahrávek či videa

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace			0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1
Povinnost			volitelný	volitelný	volitelný	volitelný	volitelný	volitelný	volitelný

DRAMATICKÁ VÝCHOVA 3. - 9. ročník

výstupy	učivo
• Žák rozvíjí kultivovaný mluvený a pohybový projev a somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, • tvořivě rozvíjí herní situace, přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, • přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku, rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; • kriticky hodnotí dramatická díla i	ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ - psychosomatické dovednosti - herní dovednosti - sociálně komunikační dovednosti PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY - práce na postavě - dramatická situace, příběh - inscenační tvorba - komunikace s divákem RECEPCE A REFLEXE DRAMATICKÉHO UMĚNÍ - základní stavební prvky dramatu - základní dramatické žánry - základní divadelní druhy - současná dramatická umění a média –

4.10.3 Projektování

Předmět projektování vyučujeme od třetího do pátého ročníku. Časová dotace předmětu je 1 hodina týdně. Předmět je vytvořen ze všech průřezových témat předepsaných v RVP.

Výuka v tomto předmětu probíhá převážně formou projektového vyučování, ročníkových, případně celoškolských projektů. Rovněž jsou využívána skupinová a kooperativní zaměstnání, videoprezentace, besedy. Hodinové dotace v ročnících je možno integrovat do měsíčních bloků 4-5 hodin, které lze využít na rozsáhlejší projekty, zaměstnání v přírodě, návštěvy muzeí, exkurze apod.

Předmět se jednotlivými průřezovými tématy, konkrétními okruhy a zvoleným učivem podílí postupně na rozvoji všech klíčových kompetencí žáka. Navazuje na jednotlivé vzdělávací oblasti a obory.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů, utřídění informací a hledání jejich souvislostí.

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:

- Ekosystémy
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí
- Základní podmínky života

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:

- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Interpretaci vztahu mediálních sdělení a reality
- Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení
- Práce v realizačním týmu
- Stavba mediálních sdělení
- Tvorba mediálního sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:

- Etnický původ
- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Podpora multikulturality
- Princip sociálního smíru a solidarity

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Poznávání lidí
- Psychohygienu
- Rozvoj schopností poznávání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Sebepoznání a sebepečení
- Seberegulace a sebeorganizace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:

- Formy participace občanů v politickém životě
- Občan, občanská společnost a stát
- Občanská společnost a škola

- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané
- Objevujeme Evropu a svět

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	0	0+1	0+1	0+1	0+1	0	0	0	0
Povinnost		povinný	povinný	povinný	povinný				

Digitální kompetence v předmětu Projektování rozvíjíme tím, že:

- Žák se seznamuje s různými možnostmi získávání poznatků a jejich prezentací prostřednictvím digitálních technologií
- dodržuje pravidla pro práci s digitálními technologiemi a komunikace v digitálním prostředí

I.STUPEŇ 1. - 5. ROČNÍK

výstupy	učivo
• Žák dovede kontrolovat své chování a jednání za zvláštních situací, • je schopen v rámci skupiny přijímat odpovědnost za své činy, postoje a rozhodnutí, • dovede ve svém okolí najít a popsat vhodné i nevhodné zásahy člověka do životního prostředí. • seznámí se s okolními státy, jejich zvyky a tradicemi, odlišnostmi - respektuje je • seznámí se s regionem, kde bydlí • Žák je schopen organizovat si svůj čas, najít způsoby uvolnění a pomoc při obtížích, • přiměřeně se orientuje v základních principech a pojmech demokracie, • je schopen orientovat se v evropském prostředí a poznávat globální problémy, • je schopen komunikovat o problémech životního prostředí, • je schopen kriticky srovnávat obsah mediálních sdělení s realitou. • je schopen popsat některé sociální a kulturní odlišnosti vybraných států a národů, tolerovat odlišné zájmy, názory, využívat jejich poznání k obohacení sebe i druhých, <i>Minimální doporučená úroveň:</i> • Žák se učí utvářet pozitivní (nezraňující) postoj k sobě samému i k druhým • učí se zvládat své vlastní chování • uvědomuje si nutnost spolupráce a pomoci je schopen v rámci skupiny přijímat odpovědnost za své činy, postoje a rozhodnutí, • učí se organizovat si svůj čas, najít způsoby uvolnění a pomoc při obtížích, • dovede ve svém okolí najít a popsat vhodné i	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Seberegulace a sebeorganizace- plán, vůle, • sebekontrola, moje slova, skutky a emoce • Psychohygienu- organizace času, způsoby relaxace, sociální dovednosti VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA • Občan, občanská společnost a stát - práva a povinnosti, já a odpovědnost VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Evropa a svět nás zajímá- sousedé v Evropě, jejich zvyky a tradice • Jsme Evropané- evropské instituce, globální problémy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Etnický původ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Vztah člověka k životnímu prostředí • Základní podmínky života • Ždánicko a Politaví MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- média a skutečnost

nevhodné zásahy člověka do životního prostředí. ● seznámí se s okolními státy ● seznámí se s blízkým regionem, kde bydlí ● je schopen popsat některé sociální a kulturní odlišnosti vybraných států a národů, tolerovat odlišné zájmy , názory, využívat jejich poznání k obohacení sebe i druhých.	

4.10.4 Další volitelné předměty

Zařazení dalších volitelných předmětů do učebního plánu školy (kromě již uvedeného povinně nabízeného druhého cizího jazyka (7.-9.třída) a dramatické výchovy (7.-9.třída)) sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislý od počtu žáků v daných ročnících, za uplatňování zásady nabídky předmětů z co největšího počtu oblastí. Je možno vytvářet skupiny žáků z různých ročníků.

Přehled všech volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků:

- Dramatická výchova
- Konverzace v anglickém jazyce,
- Literárně-jazykovědná praktika
- Přírodovědná praktika
- Zeměpisná praktika
- Seminář společenskovední
- Seminář matematický
- Aplikace informačních technologií
- Sport a pohybové aktivity
- Vedení domácnosti

Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Je zaměřen na rozšiřování, třídění a upevnění slovní zásoby daného tématu. Podporuje rozvíjení schopnosti podat a přijmout informaci s porozuměním. Umožňuje získat znalosti pro obsažnější diskusi nebo dialog. Rozeznají typy formální a neformální promluvy. Dokážou popsat mezilidské vztahy a anglicky je hodnotit v rámci diskuse. Naučí se osnovu verbální úvahy jako podkladu pro diskusi a vyprávět krátké příběhy. Slovní zásoba bude rozšiřována zejména v tématu EU, cestování a sdělovacích prostředcích. Předmět žákům umožňuje získat větší samostatnost a jistotu, rozvíjí a zdokonaluje jejich schopnost porozumět projevu, formulovat myšlenky, dorozumět se v každodenních situacích v cizím jazyce. Získávají informace z oblasti reálií. Žák je motivován ke komunikaci v anglickém jazyce, k zájmu o kulturu a tradice anglicky mluvících zemí.

Školní výstupy : žák dle svých možností

Žáci komunikují v každodenních situacích a správně používají formy jazyka a slovní zásobu spolupracují průběhu práce ve dvojicích, ve skupinách, při modelových situacích a při práci na projektech využívají získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi učí se chápat základní kulturní rozdíly své země a anglicky mluvících zemí Upevňuje a automatizuje si výslovnostní návyky. Rozvíjí svou slovní zásobu. Upevňuje a automatizuje si gramatické jevy a pravopisné návyky.

Literárně-jazykovědný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Klade důraz na četbu, porozumění a interpretaci textu. Vytváří pozitivní vztah k literatuře. Tento předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace a dále pak s průřezovými tématy mediální výchova, multikulturní výchova osobnostní a sociální výchova. Žáci se naučí vyhledávat, třdit a propojovat informace do širších významových celků. Osvojí si základní jazykové a literární pojmy a naučí se využívat informačních a komunikačních prostředků. Dále získávají pozitivní vztah k uměleckým dílům, dokáže interpretovat literární dílo a pokouší se i o vlastní tvorbu.

Aktivity budou směřovat k pěstování autorského stylu a správnému užívání jazyka vzhledem ke komunikační situaci. Žák by měl být schopen pracovat s textem a provést jeho analýzu po stránce jazykové, stylistické i literární. Měl by umět určovat gramatické a věcné významy slov, interpretovat text, postihnout vztahy mezi jeho částmi a jednotkami nižších rovin.

Školní výstupy

Žák v rámci svých možností a schopností zvládne:

Rozvíjet vyjadřování a jazykové myšlení, poznává jazykové a pravopisné zajímavosti

Pěstovat kulturu mluveného projevu, respektuje pravidla spisovné výslovnosti

Využívat znalostí pravopisu při vlastní tvorbě

Dokáže vhodně dokončit nebo vymyslet vynechaný text nebo název příběhu

Si uvědomuje rozdíl mezi projevem mluveným a psaným, usiluje o jazykovou správnost, vhodnou kompozici a stylizaci

Přírodovědný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu :

Úkolem předmětu je zaměřit se na:

- prohlubování znalostí Žáků o organismech a Životním prostředí
- vytváření pozitivního vztahu k přírodě a postojů, které budou v souladu principem trvale udržitelného rozvoje
- prožitkové poznávání přírody např. formou vycházek, práce s přírodninami, pokusů cílených i náhodných pozorování
- vyhledávání informací z dostupných informačních zdrojů
- třídění a zpracování informací (referáty, prezentace)
- využívání získaných informací v praxi
- aktivní, samostatnou tvůrčí práci
- vzájemnou spolupráci při ochraně přírody

Školní výstupy

Žák v rámci svých možností a schopností zvládne:

dovednosti spojené s pozorováním přírody

zaznamenat a zhodnotit průběh a výsledky pozorování

provádět jednoduché pokusy a měření

vyhodnotit výsledky pokusů a měření

dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví

vytvořit sbírku přírodnin

rozlišit vybrané druhy organismů

pracovat s informacemi
rozvíjet tvůrčí a logické myšlení řešením problémových úloh
obhajovat výsledky své práce
spolupracovat a aktivně se podílet na ochraně přírody

Zeměpisná seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Úkolem předmětu je přiblížit Žákům okolní i daleký svět skrze moderní (GIS), tradiční (charakteristika okolí) i netradiční (modelování prostředí nadnárodních společností) metody geografie.

Předmět z části navazuje na učivo zeměpisu. U Žáků je předpokládána minimální znalost fyzicko-geografického i regionálního zeměpisu. Do jednotlivých témat se promítají vlivy většiny předmětů ZŠ. Při výuce jsou používány moderní didaktické postupy, převládá skupinová práce, řešení komplexních úloh či práce s PC. Jednotlivá témata mají zhruba měsíční cyklus trvání.

Školní výstupy

Žák v rámci svých možností a schopností zvládne:

- rozvíjet vztah k přírodě, okolnímu světu,
- hledat souvislosti mezi jevy v běžném životě a svým okolím,
- dokáže použít moderní metody k řešení geografických otázek,
- aplikuje získané dovednosti v praxi.

Společenskovední seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Základem vyučovacího předmětu je syntetizování poznatků, vědomostí a dovedností získaných v ostatních předmětech. Seminář pomáhá stavět tyto poznatky do logických souvislostí, upevňovat mezipředmětové vztahy a vytvářet celkový všeobecný přehled. Je úzce propojen s průřezovými tématy osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a mediální výchova. Cílem je kultivovat intelektuální, osobnostní i občanský profil Žáků, rozvíjet mravní vědomí a estetické vnímání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se naučili pracovat s informacemi z různých zdrojů, dokázali posoudit hodnověrnost informací i aktuální vývoj společenských a kulturních událostí.

Výuka probíhá v odborných učebnách, formy a metody práce se volí podle charakteru dané hodiny – individuální i skupinová práce, krátkodobé i střednědobé projekty, diskuze, návštěvy výstav a muzeí, využívání IT techniky.

Školní výstupy

Žák v rámci svých možností a schopností zvládne:

- Získávat informace z dostupných zdrojů a analyzovat je.
- Hledat logické souvislosti.
- Orientovat se v současném kulturním a společenském životě.
- Vzájemnou komunikaci, diskuzi a sebehodnocení.
- Prezentovat vlastní názor a obhájit ho.

Matematický seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Tento předmět se zaměřuje především na řešení nestandardních slovních úloh a různých matematických problémů. Učí se pracovat s chybou, tvoří a řeší vlastní slovní úlohy. Při výuce se užívají metody a formy práce, které rozvíjí dovednosti Žáků a individuální schopnosti. Žáci si rozvíjí paměť prostřednictvím numerických výpočtů. V hodinách se soustředí na diskuse nad daným problémem, soutěží, pracují na PC a ostatní multimediální technice, demonstračními pomůckami a zkouší si různé matematické a logické testy. Tímto předmětem prolíná průřezové téma osobností a sociální výchovy.

Školní výstupy

Žák v rámci svých možností a schopností zvládne:
Modelovat a řešit netradiční situace.
Prakticky využít poznatky z geometrie.
Řešit složitější slovní úlohy z praxe.
Řešit matematické projekty.
Účastnit se matematických soutěží, testů a olympiád.

Seminář informatiky

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Cílem výuky je seznámit žáky s pokročilejším ovládním a správou počítačů a dotykových zařízení. Zaměříme se na pokročilejší práci s textovými a tabulkovými editory. Žáci získají přehled o různých prezentačních editorech a rozšíří si své dovednosti při práci s vybraným prezentačním editorem. Naučí se na pokročilejší úrovni používat rastrové i vektorové grafické programy - freeware verze desktopových programů (GIMP, Inkscape) a online vybrané online dostupné aplikace.

Školní výstupy

Žák v rámci svých možností a schopností zvládne:

používat počítač v souladu se všeobecnými pravidly nad rámec běžných úkonů,
používat pokročilejší editační nástroje k tvorbě textových, tabulkových a prezentačních výstupů,
vytvořit či upravit rastrovou i vektorovou grafiku,
orientovat se v moderních aplikacích a trendech v oblasti HW i SW počítače i na internetu,
ovládat netiketu, internetovou komunikaci a dokáže poradit se základními problémy při práci s počítačem.

Sport a pohybové aktivity

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět přináší žákům nové možnosti osobního, především fyzického, rozvoje. Zaměřuje se na rozvoj pohybových dovedností v individuálních disciplínách, poukazuje na možnosti každodenního cvičení s vlastním tělem a rozvíjí dovednosti i schopnosti žáků v tradičních i netradičních kolektivních hrách.

Školní výstupy

Žák v rámci svých možností a schopností zvládne:

ovládat průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení (význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků),
aplikovat poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikuje při pohybových činnostech, organizuje, dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu (terminologie osvojovaných pohybových činností, pojmy aktivní zdraví, zdravý životní styl),
znát pravidla tradičních i netradičních sportovních her a umí je tvořivě aplikovat.

4.11 NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

Náboženství

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

1. a 2. stupeň

Časová dotace nepovinného předmětu Náboženství je od 1. do 9. ročníku vždy 1 vyučovací hodina týdně, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí alespoň 7 žáků školy.

Obsahy učiva jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Předmět dále rozvíjí obsahy průřezových témat, podílí se na strategii rozvíjení klíčových kompetencí Školy a nabízí i své vlastní strategie.

Nepovinný předmět náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinnami. V širším slova smyslu se orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují.

Výuka tohoto předmětu vede k budoucí spolupráci s jinými církvemi v duchu křesťanských ideálů.

6 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, mají právo na poskytování podpurných opatření, která realizuje škola.

Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpurná opatření druhého až pátého stupně škola uplatňuje s doporučením ŠPZ.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními je zohledňován fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením jsou zohledňována jejich specifika.

Systém péče o žáky s přiznanými podpurnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP,
- tvorba, realizace a vyhodnocování IVP,
- stanovení zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- specifikace provádění podpurných opatření a úprav (dělení a spojování hodin, prodloužení základního vzdělávání na 10 let, odlišná délka vyučovacích hodin),
- učební osnovy předmětu speciálně pedagogická péče,

Na základě doporučení ŠPZ v rámci podpurných opatření má škola možnost

- upravit očekávané výstupy stanovené v ŠVP, případně upraví vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima,
- nahradit části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků,
- v IVP žáků s přiznanými podpurnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí,

Předmět speciálně pedagogická péče

Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky.

Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven na základě vyšetření v PPP nebo SPC. Časová dotace na předmět speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Ve druhém stupni podpory je předmět zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace.

Ve třetím stupni podpory zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče uvedené ve druhém stupni podpurných opatření, doplněné např. o zrakovou stimulaci, bazální stimulaci u žáků s mentálním postižením, práci s optickými pomůckami, logopedickou péči, dále se věnuje prostorové orientaci, případně dalším oblastem speciálně pedagogické péče.

Ve čtvrtém stupni podpory je předmět speciálně pedagogické péče zaměřen na oblasti předmětů speciálně pedagogické péče ve druhém i třetím stupni podpurných opatření a dále na český znakový jazyk, na prostorovou orientaci, na bazální stimulaci u žáků s kombinovanými vadami, případně vychází z dalších obtíží žáků, které vyplývají z charakteru jejich zdravotních obtíží.

V pátém stupni podpory vychází předmět speciálně pedagogické péče ze specifík obtíží žáka, je stanoven SPC.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka identifikovaných mimořádně nadaných žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

- tvorba a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka,
- tvorba a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka,
- stanovení zodpovědné osoby v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky,
- vyhledání možností pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.),
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:
 - předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
 - vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
 - specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
 - účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
 - občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
 - obohacování vzdělávacího obsahu;
 - zadávání specifických úkolů, projektů;
 - příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
 - nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

7 ŠKOLNÍ PROJEKTY

- Škola jako komunitní centrum obce
- Příroda kolem nás
- Náš region
- Den otevřených dveří
- Sportovní hry a soutěže
- Dopravní výchova
- Live Classes

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

8.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole. Jeho cílem je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, díky které získá informace o tom, jak zvládá dané učivo, jak dokáže aplikovat to, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Hodnocení je tedy i konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby nedostatky odstranil. Není založeno na srovnávání s ostatními spolužáky, ale je zaměřeno na individuální pokrok každého žáka. Žáci jsou předem seznámeni s očekávanými výstupy pro daný ročník a kritérii hodnocení.

Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáka. Žáci jsou systematicky vedeni k tomu, aby byli schopni posoudit svou práci, aktivity, možnosti a rezervy. Žák si po celou školní docházku vede tzv. portfolio, což jsou nejrůznější materiály, které dokumentují stav vědomostí a dovedností žáka a úroveň osvojení jednotlivých kompetencí. Může obsahovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Hodnocení žáků je jednak průběžné - ve vyučovacích hodinách a na akcích pořádaných školou. Alespoň jedenkrát v průběhu každého pololetí je žákům předána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období, s objasněním příčin nedostatků a doporučeními. Závěrečné hodnocení - v 1. pololetí formou výpisu vysvědčení a ve 2. pololetí vysvědčením. U dětí se specifickými vývojovými poruchami učení je možno využít slovního hodnocení ve všech předmětech (se souhlasem zákonného zástupce žáka). Podrobná pravidla a kritéria hodnocení žáků jsou zpracována ve Školním řádu školy. (Příloha č.1)

8.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace školy a její další evaluační činnost je hodnotící proces, jehož cílem je zjistit stav a zhodnotit činnosti jednotlivých oblastí školy. Získaná fakta informují o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené vzdělávací záměry a cíle, slouží jako podklady k plánování a následně k realizaci dalšího rozvoje školy.

8.2.1 Evaluační nástroje

- komplexní zhodnocení práce školy nebo jejích jednotlivých oblastí externími nástroji

Cíl	Indikátory	Nástroj	Četnost
Soulad ŠVP s RVP	Výsledky hospitací, hodnocení znalostí a dovedností žáků, písemné práce, vztahy ve škole, úroveň a složení pedagogického sboru, plnění tematických plánů, přístup k žákům se SPU, práce s nadanými žáky, klima, kultura a image školy, personalistika, uplatnění žáků, dokumentace	Česká školní inspekce – zpráva ČŠI a) komplexní b) orientační Hodnocení zřizovatelem Hodnocení krajem	Škola neovlivní
Úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění cílů ŠVP			
Personální obsazení			
Management			
Hospodaření	Rozbory výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů	Externí audit- nezávislý auditor	
Odborné oblasti – revize, kontroly BOZP, PO apod.	Technický stav, předpisy a dokumentace	Revizní zprávy odborných firem a kontrolorů	Revize dle plánů
Hodnocení úrovně práce ředitelky školy	Výsledky dlouhodobé práce, druh vyžádaných podkladů	Hodnocení zřizovatelem Radou školy	Podklady na vyžádání
Úroveň vědomostí a dovedností	Výsledky testů, umístění v soutěžích, prezentace na veřejnosti	Testy Scio v 5. a 9. ročníku	Každoročně

8.2.2 Autoevaluace

- vlastní komplexní zhodnocení práce školy nebo jejich jednotlivých oblastí (zaměstnanci, rodiče, žáci, veřejnost)

Cíl	Indikátory	Nástroj	Četnost
Komplexní rozbor marketingu	Prostředí, demografický vývoj, konkurenti, analýzy, příležitosti, rizika	Audit vnitřní, (v případě finančních prostředků vnější)	1x za 5 let
SWOT analýza	Silné, slabší a slabé stránky, příležitosti a rizika	Přehledy učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel	1x za 5 let
Image, kultura, klima	Dle jednotlivých částí dotazníku	Dotazníky učitelé, žáci rodiče	1x za 3 roky
Vyhodnocení strategického plánu školy	Zhodnocení jednotlivých dílčích oblastí	Kombinace evaluačních nástrojů podle typu oblasti	1x ročně
Vyhodnocení práce školy za školní rok	Vyhodnocení dílčích plánů, jednotlivé části výroční zprávy	Výroční zpráva o činnosti školy	1x ročně
Demografický vývoj, zájem o školu	Vyhodnocení důvodů pro výběr školy	Ústní zjištění, seznamy žáků	Každoročně
Sponzoring a fundraising	Získání prostředků od sponzorů Četnost a podávání projektů do grantů - úspěšnost	Vedení přehledů	Každoročně
Styk s veřejností	Články v tisku Webové stránky Info TV kanál Dambořice	Vedení přehledů a příslušné dokumentace	Průběžně
Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění cílů ŠVP	a) úroveň pedagogického procesu – jednotlivé části výroční zprávy b) hospodaření – čerpání rozpočtu hlavní činnost doplňková činnost	Výroční zpráva o činnosti školy Zpráva o hospodaření	1x ročně
Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, výsledky v soutěžích, vzdělávání, tematické plány, úroveň vedení dokumentace aktivita a iniciativa práce pro školu	Hospitace a pohospitační rozhovor, kontroly testů a sešitů, kontroly pedagogické dokumentace, vedení přehledů o soutěžích a akcích školy, vedení přehledů o DVPP, zhodnocení osobních pohovorů při přidělování odměn a osobních příplatků, hodnocení portfolia	Dle možností 1x až 2x ročně, u nových a začínajících častěji 1x ročně Průběžně 1x ročně, jinak dle aktuálního stavu
Úroveň vědomostí a dovedností výstupů	Výsledky testů (např. Scio či jiných)	Vědomostní a dovednostní testy Scio, národní srovnávací testy	Každoročně
Výchovné problémy	Neomluvené absence Šikana – prevence Monitoring - drogy	Vedení přehledů třídním učitelem, výchovnou poradkyní preventivní programy třídní schůzky – spolupráce s rodiči dotazník školní projekty	Každoročně Aktuálně dle situace
Zapojení a úspěšnost žáků školy v soutěžích, olympiádách a akcích		Vedení přehledů	Průběžně

Školy			
Úspěšnost absolventů	Výsledky přijímacího řízení	Jednání vedení školy s výchovným poradcem	Každoročně
Postoj rodičů ke škole	Dle částí dotazníků	Vlastní dotazníky, dotazníky	Dle potřeby
Postoj žáků ke škole	Dle částí dotazníků	Vlastní dotazníky, dotazníky	Každoročně
Hodnocení školy pedagogy	Dle částí dotazníků	Vlastní dotazníky, dotazníky	1x za 3 roky
Úspěšnost akcí školy	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení jednotlivými pedagogy, doporučení, či nedoporučení opakování akce,	Následně po ukončení akce, porady
Porovnání školy s jinými školami Rozhovory s řediteli jiných škol, návštěvy jiných škol, studium písemností jiných škol, publikací jiných škol	Poznatky ředitelky školy a ostatních pedagogů s možností jejich aplikace ve vlastní škole	Porady a osobní jednání v ředitelně školy	Průběžně, dle aktuálního stavu

8.2.3 Plán evaluace učitele

Cíl	Indikátory	Nástroj	Četnost
Kvalita vyučovacího procesu	Záznam z hospitací vedení školy a ČŠI	Hospitace + pohospitační rozhovor	1x až 2x ročně
	Kázeň žáků	Pozorování (vedení školy, schůzky předmětových komisí)	Průběžně
	Vztah učitel x žák	Pozorování	Průběžně
	Spolupráce s třídní samosprávou	Pozorování, účast, plnění úkolů	Průběžně
	Spolupráce s rodiči	Zápisy z třídních schůzek, osobní jednání s rodiči	Průběžně
	Integrovaní žáci	Kontrola individuálních plánů	2 x ročně
Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení, dlouhodobé studium	Přehledy, záznamy	1 x ročně
Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování	Pozorování, osobní jednání	Průběžně
Vedení pedagogické dokumentace		Kontroly třídních knih a záznamů	4 x ročně
		Kontroly třídních výkazů	2 x ročně
Komplexní hodnocení pedagogického pracovníka, osobní ohodnocení	Všechny předchozí indikátory hodnocení, ČŠI	Předchozí záznamy, osobní pohovory, vlastní hodnocení učitele, učitelské portfolio	1x ročně

8.2.4 Plán autoevaluace učitele

Průběh a cíle	Indikátory	Nástroj	Četnost
Výsledek pedagogického působení	Jak Žáci rozumí x nerozumí Proč se učivo nestihlo probrat Co se líbilo x nelíbilo	Diskuse se Žáky, pohovor se Žáky	Průběžně v hodině
Úroveň vědomostí a dovedností	Schopnost aplikovat učivo	Ústní zkoušení, testy, písemné práce., prověrky, srovnávací testy Scio	Průběžně, dle tematických plánů
Kvalita vyučovacího procesu	Formy, metody, vystupování, řečové schopnosti, klima, pracovní atmosféra...	Vzájemná výměna zkušeností, porady předmětových komisí, ukázky hodin	Dle uvážení
Zpětná vazba učitel x žák	Dotazník Scio a další	Dotazník hodnocení učitele Žákem (doporučit, spíše ve vyšších ročnících)	Dle uvážení
Komplexní osobnostní růst	Studium, příspěvky do odborného tisku, osvědčení, nejlepší práce svých Žáků, výsledky Žáků v testech, výsledky v soutěžích, vystoupení Žáků	Vedení vlastních záznamů, portfolio	Průběžně

